

فخرنا

گفت‌وگو با ابراهیم داروغه‌زاده، دبیر سه دوره جشنواره فیلم فجر

پایمال نشدن حق فیلم‌سازان
بزرگ‌ترین دغدغه‌ام بود

صفحه ۳۷

بولتن مجازی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر ◊ شنبه ۱۸ بهمن ۱۳۹۹

گفت‌وگو با فرنوش صمدی کارگردان فیلم «خط فرضی»

عقوبت یک پنهان کاری

بازیگران زنی که برای حضور در نقش مادر تحسین شدند

سیمرغی که حاصل رنج
مادران است

۲۶

گفت‌وگو با حنیف سروری، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «گنج‌گاه»

هدفی مشترک به اسم
«مخاطب»

۲۲

فهرست

- ۳ سرمقاله به قلم حمیدرضا مدقق
- ۴ مرور اخبار مهم جشنواره فیلم فجر در روز ششم
- ۶ معرفی نامزدهای بخش مسابقه تبلیغات سینمای ایران
- ۸ نشست پرسش و پاسخ فیلم «امان» برگزار شد
- ۱۰ نشست پرسش و پاسخ فیلم «منصور» برگزار شد
- ۱۲ آخرین آمار مخاطبان و فروش آثار جشنواره فیلم فجر تا روز ششم
- ۱۴ مروری بر روند تولید فیلم سینمایی «خط فرضی»
- ۱۵ گفت و گو با فرنوش صمدی، کارگردان فیلم «خط فرضی»
- ۱۸ آن چه بر تولید فیلم سینمایی «گیج گاه» گذشت
- ۱۹ گفت و گو با عادل تبریزی، کارگردان «گیج گاه»
- ۲۲ گفت و گو با حنیف سروری، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «گیج گاه»
- ۲۴ روایت مهدی گنجی از ساخت مستند «روایهای خالکوبی شده»
- ۲۶ بازیگران زنی که برای حضور در نقش مادر تحسین شدند
- ۲۸ اینفوگرافیک مادران صاحب سیم‌رغ و دیپلم جشنواره فجر
- ۲۹ یادداشت رضا صائمی؛ ردپای مادر در قاب جشنواره
- ۳۲ گفت و گو با ابراهیم داروغه زاده، دبیر سه دوره از جشنواره فیلم فجر
- ۳۸ قاب فجر

شناختنامه

بولتن مجازی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر

مدیر هنری: علی شکوری
دبیر عکس: محمد حسن هندی
گرافیک: معصومه علیپور
عکس: مهدی قاسمی، سحر محراب بیگی
محسن سعادت، بهار عسگری و سحر لطفی

مدیر مسئول: سید محمد مهدی طباطبایی نژاد
زیر نظر مسعود نجفی (مدیر روابط عمومی جشنواره)
سردبیر: سمیه علیپور
همکاران تحریریه: نژاد پیکانیان، زهرا نجفی و محمد مهدی درستی
باتشکر از: فاطمه استیری، علی افشار، رضا صائمی و محمد تهرانی
ویراستار: شهید محمد طاهر

حمیدرضا مدقق

لزوم پوست اندازی سینما

نسل ما وقتی که نوجوان بود، اوقات فراغتش را بیشتر در کوچه و خیابان صرف گل کوچک، والیبال و احيانا بسکتبال می‌کرد. اما حالا دیگر در محله‌ها چندان خبری از این بازی‌ها نیست. نوجوانان این دوره و زمانه دیگر وسط کوچه‌ها بساط گل کوچک را ردیف نمی‌کنند، یا از این ستون به آن ستون، دیگر تور نمی‌کشند. زمانه عوض شده است و حالا آن‌ها طور دیگری تفریح می‌کنند و دل‌مشغولی‌های دیگری دارند.

«عوض شدن زمانه» اما از آن پدیده‌های اجتماعی و فرهنگی است که نسل قدیم‌تر معمولاً چندان روی خوشی به آن نشان نمی‌دهد و به‌سادگی آن را درک نمی‌کند. نمونه‌اش در سینمای خودمان همین مقاومتی بود که چند سال قبل در برابر دیجیتال شدن صورت گرفت. یا مخالفتی که اخیراً با شکل‌گیری و تقویت سامانه‌های نمایش دهنده فیلم‌ها در فضای مجازی شد. واقعیت آن‌که این مخالفت اخیر آن‌قدر جدی بود (و هنوز هم هست) که اگر «کمک کرونا» نبود، این سامانه‌ها حالا حالاها به همین شکل نیم‌بند هم راه نمی‌افتادند. اشتباه نشود. حمایت از سامانه‌های نمایش آن‌لاین در روزگار کرونا الزاماً به معنای بی‌توجهی به موضوع تعطیلی سالن‌های سینما نیست. تصور هم نمی‌کنم هیچ‌یک از هم‌نسل‌های نگارنده که بخش زیادی از وقت، کار و عمر خود را در سالن‌های سینما گذرانده‌اند، از این تعطیلی شادمان باشند. خیر، مطمئناً همه ما بی‌صبرانه در انتظار بازگشایی سالن‌ها هستیم و علاقه‌مندیم بار دیگر، بی‌هراس از کرونای لعنتی، دوباره در سالن‌ها بنشینیم و شاهد رقص نور و صدا روی پرده‌های نقره‌ای باشیم. به این جمع می‌توان مردمی را هم اضافه کرد که همین روزها با خرید بلیت‌های جشنواره نشان دادند که هنوز دوست دارند در سالن‌ها فیلم ببینند.

با همه این‌ها سینمای ایران ناگزیر از پذیرش عوض شدن زمانه است. تجربه بشری بارها ثابت کرده که مقاومت در برابر فناوری‌های نوین (و در این‌جا سامانه‌های نمایش آن‌لاین) بیهوده است و نوآوری، چه بخواهیم و چه نخواهیم، دیر یا زود خودش را تحمیل می‌کند. ابزار تحمیل، این‌بار کرونا بود و بدیهی است زمانی هم که کرونا برود (هر چه زودتر بهتر) خیلی چیزها عوض شده‌اند و دیگر مثل سابق نیستند. بنابراین ضروری است که سینمای ایران از همین حالا به فکر یک پوست‌اندازی جدی و اساسی در هر سه حوزه تولید، توزیع و نمایش باشد. ساخت فیلم در ژانرهای متنوع و متفاوت، بهره‌گیری از فیلمنامه‌های قوی با تقویت فیلمنامه‌نویسی گروهی، توجه به پروداکشن‌های عظیم، استفاده هنرمندانه از جلوه‌های ویژه بصری، تقویت زیرساخت‌های سامانه‌های نمایش آن‌لاین فیلم، تلاش برای تدوین دقیق قانون حق مولف، مبارزه جدی با سرقت فیلم و اهتمام به ساخت سالن‌های مجهز کوچک از جمله تمهیداتی است که به نظر می‌رسد سینمای ایران باید از همین حالا برای روزگار پس از کرونا در پی تحقق آن‌ها باشد. زمانه عوض شده است. مواظب باشید از این دیرتر نشود.

مرور اخبار مهم جشنواره فیلم فجر در روز ششم

از تایید سلامت جشنواره تا بازدید رئیس سازمان سینمایی از سینمای اهالی رسانه

بازدید رئیس سازمان سینمایی از سینمای اهالی رسانه، معرفی ۱۰ برنده قرعه‌کشی آرای مردمی، تایید سلامت جشنواره از سوی بازرسان دانشگاه علوم پزشکی، جزئیات بلیت‌فروشی سانس فوق‌العاده جشنواره و... از جمله مهم‌ترین اخبار سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر در ششمین روز از برگزاری این رویداد سینمایی است.

این شکل رأی‌گیری برای اولین بار است که در سراسر ایران انجام می‌شود و تمامی کشور در انتخاب بهترین فیلم از نگاه تماشاگران دخیل هستند.

معرفی ۱۰ برنده قرعه‌کشی آرای مردمی در روز پنجم جشنواره

۱۰ نفر از برندگان رأی‌گیری آرای مردمی در پنجمین روز از سی و نهمین جشنواره فیلم فجر معرفی شدند. هر شب از میان افرادی که به تماشای آثار جشنواره فیلم فجر می‌نشینند و در رأی‌گیری آرای مردمی شرکت می‌کنند، به قید قرعه به ۱۰ نفر جایزه‌ای به مبلغ پنج میلیون ریال پرداخت خواهد شد. بر اساس این خبر، آثار راه‌یافته به بخش مسابقه سینمای ایران در سه روز ابتدایی جشنواره ۱۲، ۱۳ و ۱۴ بهمن‌ماه، تنها برای شهروندان تهرانی اکران شد و از روز ۱۵ بهمن‌ماه که فیلم‌های حاضر در جشنواره در تمامی استان‌ها به نمایش درآمدند، این قرعه‌کشی نیز در سطح ایران برگزار شد و اسامی برندگان از سراسر استان‌های کشور شب گذشته از سوی ستاد اطلاع‌رسانی جشنواره اعلام شد.

تحقق عدالت فرهنگی با برپایی جشنواره ۱۳۹ فیلم فجر

آیین افتتاحیه سی و نهمین جشنواره فیلم فجر و پنجمین جشنواره فیلم فجر

بازدید رئیس سازمان سینمایی از سینمای اهالی رسانه

حسین انتظامی، رئیس سازمان سینمایی، روز جمعه، ۱۷ بهمن‌ماه، با حضور در مرکز همایش‌های برج میلاد از مقر جشنواره و سالن سینمای اهالی رسانه بازدید کرد و در جریان این دیدار در گفت‌وگو با دبیر جشنواره فیلم فجر از نزدیک جزئیات جشنواره سی و نهم را دنبال کرد.

توضیحی درباره ثبت آرای مردمی جشنواره

مسعود نجفی، مدیر روابط عمومی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، در گفت‌وگو با برنامه «برداشت ۳۹» رادیو فرهنگ درباره جزئیات ثبت آرای مردمی جشنواره گفت: آرای مردمی از طریق بلیت‌فروشی انجام می‌شود. به این صورت که بعد از خرید بلیت، کدی به خریدار ارسال می‌شود که با رجوع به سینماها و تحویل آن به گیشه، بلیت صادر شده و بعد از این‌که ثابت می‌شود شخصی که بلیت را خریده، در سالن حضور داشته و به تماشای فیلم نشست، لپنکی برای تماشاگر ارسال می‌شود که تا پایان روز مهلت هست که از طریق آن لینک، رأی خود را برای فیلم ثبت کند. او ادامه داد: این آرا و بالا بودن رأی‌ها نشان از برتری یک فیلم بر دیگری ندارد. کیفیت رأی‌ها مشخص نیست و ممکن است تعداد آرای بد برای یک فیلم بیشتر از تعداد آرای خوبش باشد. تعداد نهایی و کیفی آرا در روز اختتامیه اعلام خواهد شد.

فوق العاده جشنواره را در ساعات اولیه صبح برگزار کردیم. با توجه به این که اهالی سینما، تماشای فیلم در ساعات پایانی شب را ترجیح می‌دهند، اما سانس فوق العاده صبح هم استقبال شد.

او ادامه داد: روز پنج‌شنبه، ۹ سالن و روز جمعه، ۱۶ سالن به سانس فوق العاده اختصاص داشت. برای روز شنبه هم ۱۲ سالن با ۳۰ درصد ظرفیت در ساعت ۹:۳۰ صبح میزبان علاقه‌مندان به سینما هستند.

مدیر امور سینماهای جشنواره فیلم فجر بیان کرد: بلیت‌فروشی سانس ویژه جشنواره از شامگاه ۱۷ بهمن ماه در سامانه‌های فروش بلیت جشنواره آغاز شده و مخاطبان می‌توانند برای خرید اقدام کنند.

فرجی در پایان با اشاره به رعایت پروتکل‌های بهداشتی در سینماها تاکید کرد: مانند چند روز گذشته هیچ گزارشی از تخلف سینماداران و مخاطبان به دست ما نرسیده و خوش‌بختانه مردم با امنیت خاطر در سالن‌های سینما حاضر می‌شوند.

♦ تاکید سیدعباس صالحی بر همراهی جامعه هنری با مدافعان سلامت

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با انتشار توییتی تاکید کرد در شرایط کرونایی، رفتار تعداد انگشت‌شمار افراد را به همگان تعمیم ندهیم.

سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در واکنش به سخنان بهروز افخمی و واکنش‌هایی که به همراه داشت، در توییتی نوشت: «جامعه هنری کشور از روزهای نخست کرونا، همراه مدافعان سلامت بود و هست. سخنان و رفتار تعداد انگشت‌شمار را به همگان تعمیم ندهیم.»

بهروز افخمی پیش از این در مصاحبه‌ای در برج میلاد و محل حضور اهالی رسانه درباره بی‌اعتقادی‌اش به استفاده از ماسک اظهارنظر کرده بود که سخنانش واکنش بسیاری از اهالی رسانه را در پی داشت.

لرستان، عصر چهارشنبه، پانزدهم بهمن‌ماه، در سینما فلسطین بروجد برگزار شد. فرید رحمتی، معاون هنری و سینمایی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی لرستان، در این مراسم با تاکید بر این‌که تحقق عدالت فرهنگی و هنری یکی از اهداف اساسی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی است، گفت: تحقق عدالت فرهنگ و هنر یعنی همان‌گونه که یک شهروند تهرانی یا یک هم‌وطن در استان‌های برخوردار می‌تواند بدون دغدغه از مهم‌ترین رویدادهای فرهنگی و هنری کشور بهره‌مند شود، همین امکان برای یک لرستانی علاقه‌مند به سینما که در گذشته برای دیدن فیلم‌های جشنواره، مجبور به عزیمت به تهران بود، فراهم باشد.

او در ادامه گفت: جشنواره‌های فجر کلبه‌واره رویدادهای فرهنگی و هنری کشور هستند و خوش‌بختانه با پی‌گیری‌های صورت‌گرفته، لرستان در پنج سال گذشته هم‌زمان با تهران و برخی استان‌های دیگر میزبان این مهم‌ترین رویداد سینمایی کشور بود.

♦ بازرسان دانشگاه علوم پزشکی بر سلامت جشنواره مهر تایید زدند

بازرسان معاونت بهداشت و درمان دانشگاه علوم پزشکی بار دیگر رعایت پروتکل‌های بهداشتی در جشنواره فیلم فجر را تایید کردند. این بازرسان که روز پنج‌شنبه، ۱۶ بهمن‌ماه، بار دیگر به شکل سرزده در برج میلاد حاضر شدند، از نزدیک بر روند رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی در مقر جشنواره نظارت و بار دیگر رعایت پروتکل‌های بهداشتی در جشنواره فیلم فجر را تایید کردند. پیش از این هم بازرسان و کارشناسان به شکل سرزده در محل برگزاری جشنواره حاضر شده بودند، که بازدید قبلی آن‌ها نیز رعایت صحیح شیوه‌نامه‌های بهداشتی در مقر جشنواره را تایید می‌کرد.

♦ جزئیات بلیت‌فروشی سانس فوق العاده جشنواره

طبق اعلام مدیر امور سینماهای جشنواره امکان خرید بلیت سانس فوق العاده در روز شنبه برای مخاطبان فراهم شد.

محمدرضا فرجی، مدیر امور سینماهای جشنواره، در این باره گفت: برای اولین بار ما سانس

آخرین آمار فیلم‌های جشنواره * پایان روز ۱۷ بهمن ۱۳۹۹					
بلیت فروخته	بلیت باقی مانده	تعداد بیننده	درصد از نسبت به بیننده‌ها	رای مردمی	رتبه
۱۴,۷۴۲	۳,۱۱۳	۶,۰۹۷	۱۰۸۸	۱۸	ایلق
۱۳,۸۱۴	۴,۰۷۴	۵,۴۲۰	۱۱۵۷	۲۱	بی‌همه چیز
۵,۰۹۷	۱۱,۲۴۴	۲,۱۳۸	۳۸۵	۱۸	تک تیرانداز
۱۱,۳۱۸	۵,۱۸۰	۴,۲۸۸	۶۹۸	۱۶	تی تی
۶,۲۲۰	۱۰,۰۱۷	۲,۶۳۶	۳۱۱	۱۲	خط قرصی
۳,۳۱۹	۱۲,۷۷۴	۱,۲۴۵	۱۴۹	۱۱	زمانتیمس عماد و طوبا
۶,۱۰۴	۱۰,۱۹۲	۲,۰۳۶	۴۸۲	۱۶	روزی روزگاری ابدان
۸,۳۵۸	۷,۹۵۶	۳,۵۱۳	۵۲۳	۱۵	روشن
۴,۳۵۱	۱۱,۶۳۴	۱,۹۴۱	۲۷۷	۱۴	زلالوا
۴,۸۱۵	۱۱,۴۶۷	۲,۳۶۶	۳۰۷	۱۳	ستاره بازی
۱۵,۱۹۱	۳,۴۶۷	۶,۹۲۷	۱۱۹۳	۱۷	شیشلیک
۷,۰۴۰	۹,۱۹۳	۳,۱۹۳	۴۲۱	۱۳	گیج گاه
۱,۳۵۹	۱۴,۹۳۵	۷۰۵	۱۰۷	۱۵	مامان
۵,۱۷۰	۱۱,۲۸۵	۲,۳۳۴	۴۱۴	۱۸	مصلحت
۳,۰۰۰	۱۳,۲۸۰	۱,۳۰۵	۱۹۹	۱۵	منصور
۱,۹۷۹	۱۴,۳۰۰	۸۵۲	۱۱۷	۱۴	یدو
۱۱۱,۸۷۷	۱۵۴,۶۶۱	۴۸۰,۸۶۱	۷,۸۲۸	۱۶	جمع

معرفی نامزدهای بخش مسابقه تبلیغات سینمای ایران

رقابت سخت هنرمندان برای کسب سیمرغ

موحدنیا برای فیلم «هفت و نیم» نامزد بخش بهترین پوستر و مسعود رفیج‌زاده برای فیلم‌های «آبی به رنگ آسمان»، «خوب، بد، جلف ۲» و «طلا»، حامد بتولی برای فیلم «بی‌حسی موضعی» و حمید نجفی‌راد برای فیلم «شنای پروانه» نامزد بخش تیزر و آونوس شدند.

رقابت «خورشید»، «گیلدا» و «ناگهان درخت» در بخش عکس

در بخش عکس، سه فیلم «خورشید»، «گیلدا» و «ناگهان درخت» به عنوان نامزدهای نهایی مسابقه این بخش شناخته شدند. «خورشید» آخرین فیلم مجید مجیدی است که نماینده سینمای ایران در رقابت اسکار ۲۰۲۱ هم شناخته می‌شود. عکاسی این فیلم را سحاب زری‌باف بر عهده دارد. «خورشید» به مسائل زندگی کودکان کار می‌پردازد. سحاب زری‌باف عکاسی در سینما را با فیلم «تله‌رواه» به کارگردانی علیرضا اسحاقی در سال ۱۳۸۵ آغاز کرده و سابقه عکاسی ۱۷ فیلم سینمایی را در کارنامه هنری‌اش دارد. زری‌باف در سی‌وپنجمین دوره جشنواره فیلم فجر کاندیدای سیمرغ بلورین بهترین عکس برای فیلم «ماجرای نیمروز» بوده است. او هم چنین به خاطر فیلم «اپستاده در غبار» در سی‌وسومین جشنواره فیلم فجر موفق به دریافت سیمرغ بلورین شد. «گیلدا» به کارگردانی کیوان علی‌محمدی و امید بنگدار، فیلم دیگری است که عکس‌های آن نامزد بخش مسابقه تبلیغات است. جلال حمیدی

داوران بخش مسابقه تبلیغات سینمای ایران نامزدهای سه بخش بهترین عکس فیلم، پوستر و تیزر و آونوس سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر را معرفی کردند.

ابراهیم حقیقی، طراح و گرافیست، میترا محاسنی، عکاس، و میثم مولایی، تدوین‌گر و سازنده آونوس و تیزر، داوران این دوره از مسابقه تبلیغات سینمای ایران بودند که ۱۳ اثر حاضر در بخش عکس فیلم، ۳۴ اثر حاضر در بخش پوستر و ۳۰ اثر حاضر در بخش تیزر و آونوس را مورد ارزیابی قرار دادند.

نامزدهای بخش مسابقات تبلیغات بدین شرح است:

سحاب زری‌باف برای فیلم «خورشید»، جلال حمیدی برای فیلم «گیلدا» و علی نیک‌رفتار برای فیلم «ناگهان درخت» نامزد بخش بهترین عکس شدند.

محمد تقی‌پور برای فیلم «آبادان یازده ۶۰»، محمد شکبیا برای فیلم «خروج»، وحید عبدالحسینی برای فیلم «هفت و نیم» و محمد

کرده است. «به وقت شام»، «تنگه ابوقریب»، «سو و تفاهم»، «زندانی‌ها»، «۲۳ نفر»، «قسم»، «روز بخوا»، «آبادان یازده ۶۰» و «خروج» از فیلم‌هایی هستند که او طراحی پوسترشان را بر عهده داشته است. تقی‌پور نامزد دریافت سیمرغ بلورین بهترین طراحی پوستر فیلم در سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر بود و در سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر موفق به دریافت سیمرغ بلورین بهترین طراحی پوستر به خاطر فیلم «۲۳ نفر» شد. پوستر فیلم «خروج» به کارگردانی ابراهیم حاتمی‌کیا را محمد شکیبا طراحی کرده است. «به وقت شام»، «تنگه ابوقریب»، «سو و تفاهم»، «۲۳ نفر»، «قسم»، «آبادان یازده ۶۰» و «خروج» از فیلم‌هایی هستند که او برای آن‌ها پوستر طراحی کرده است. شکیبا در سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر نامزد دریافت سیمرغ بلورین بهترین طراحی پوستر برای فیلم «قسم» بود.

پوسترهای فیلم «هفت و نیم» به کارگردانی نوید محمودی با طراحی وحید عبدالحسینی و محمد موحدنیا از دیگر نامزدهای این بخش هستند. «روزهای نازجی»، «دوئت»، «هایلایت»، «ایستگاه اتمسفر»، «در سکوت»، «گپلدا»، «خوب، بد، جلف ۲»، «سونامی»، «حمال طلا»، «نرگس مست»، «حکایت دریا»، «مهمانخانه ماه نو»، «درخونگاه»، «سرکوب»، «پرویز»، «خجالت نکش» و... از فیلم‌هایی هستند که وحید عبدالحسینی برای آن‌ها پوستر طراحی کرده است. این اولین بار است که عبدالحسینی در جشنواره فیلم فجر شرکت دارد. «مطرب»، «ستاره بازی»، «مردن در آب مطهر»، «خارج از محدوده»، «زنبور کارگر» و... از دیگر فیلم‌هایی هستند که محمد موحدنیا برای آن‌ها پوستر طراحی کرده است.

◇ از «آبی به رنگ آسمان» تا «طلا» در بخش تیزرو آتنوس

در بخش تیزرو آتنوس، فیلم‌های «آبی به رنگ آسمان»، «بی‌حسی موضعی»، «خوب، بد، جلف ۲»، «شنای پروانه» و «طلا» با هم رقابت می‌کنند.

مسعود رفیع‌زاده با سه فیلم «آبی به رنگ آسمان» به کارگردانی امیر رفیعی، «خوب، بد، جلف ۲» به کارگردانی پیمان قاسم‌خانی و «طلا» به کارگردانی پرویز شهبازی در این بخش نامزد هستند. «آشفته‌گی»، «سرخپوست»، «ستاره بازی»، «زلاوا»، «روشن»، «درخت گردو»، «سه کام حبس»، «تومان»، «جهان با من برقص»، «مسخره‌باز» و... از دیگر فیلم‌هایی است که رفیع‌زاده برای آن‌ها تیزر ساخته است. او پیش از این برای فیلم «خفه‌گی» در سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر موفق به دریافت سیمرغ بلورین شده بود.

تیزر فیلم «بی‌حسی موضعی» به کارگردانی حسین مهکام ساخته حامد بتولی از دیگر نامزدهای این بخش است. «منگی»، «بارکد» و «نوازنده» از دیگر فیلم‌هایی هستند که او ساخت تیزرشان را بر عهده داشته است.

تیزر فیلم «شنای پروانه» به کارگردانی محمد کارت ساخته حمید نجفی‌راد سومین نامزد این بخش است. کار حرفه‌ای خود را از سینما آغاز کرد و سال ۱۳۸۸ در فیلم «بدرود بغداد» به کارگردانی مهدی نادری به عنوان تدوین‌گر فعالیت داشته است. او علاوه بر تدوین‌گر به عنوان صداگذار و طراح عنوان‌بندی (تیتراژ) نیز در سینما و تلویزیون فعالیت داشته است.

عکاسی این فیلم را بر عهده داشته است. گیلدا، صاحب رستورانی است که برای نجات جانش فقط تا فردا فرصت دارد. جلال حمیدی عکاسی در سینما را با فیلم «کودکانه» مسعود کرامتی در سال ۱۳۸۱ آغاز کرده و تاکنون عکاسی ۹ فیلم را بر عهده داشته است.

«ناگهان درخت»، دومین فیلم صفی یزدانین هم در بخش عکس نامزد است. این فیلم را علی نیک‌رفتار عکاسی کرده است. این فیلم درباره شخصیتی به نام فرهاد است که زندگی خود را از کودکی تا ۵۰ سالگی برای روان‌کاو تعریف می‌کند. علی نیک‌رفتار عکاسی در سینما را از سال ۱۳۶۹ با فیلم «در مسلخ عشق» کمال تبریزی آغاز کرده است و عکاسی ۷۹ فیلم سینمایی را در کارنامه هنری‌اش دارد. او تاکنون دو بار در دوره‌های سیزدهم و چهاردهم نامزد بخش عکس در جشنواره فیلم فجر بوده است و در دوره‌های بیست و پنجم و سی و هشتم هم به عنوان داور بخش مسابقه تبلیغات سینمای ایران در جشنواره فیلم فجر حضور داشته است.

◇ رقابت «آبادان یازده ۶۰»، «خروج»

و «هفت و نیم» در بخش پوستر

در بخش پوستر، سه فیلم «آبادان یازده ۶۰»، «خروج» و «هفت و نیم» (دو نامزدی) با هم به رقابت می‌پردازند.

پوستر فیلم «آبادان یازده ۶۰» به کارگردانی مهرداد خوش‌بخت را محمد تقی‌پور طراحی

نشست پرسش و پاسخ فیلم «امان» برگزار شد

چالش‌های ساخت اولین فیلم

نمی‌رسیدند. «امان» فیلمنامه‌ای بود که تصمیم گرفتیم برای ساخته شدن آن بچنگم و تا انتها پیش بروم تا فیلم ساخته شود که خدا را شکر موفق شدم.»

◇ دلایل تهیه‌کنندگی فیلم «امان»

مجید بزرگر درباره تهیه این فیلم و همکاری با انیسی گفت: «روزهای زیادی از تصمیم ما برای ساخت «امان» می‌گذرد. فیلمنامه جذاب و شخصیت‌پردازی مناسب و شخصیت آرش انیسی، همه از عواملی بود که توجه من را برای حضور در این اثر سینمایی جلب کرد. اواخر سال پیش ساخت فیلم جدی شد و خرداد ماه فیلم‌برداری را شروع کردیم.»

◇ افشار: همه مادرها مهربان هستند

رویا افشار بازیگر نقش اصلی فیلم هم درباره نقش خود بیان کرد: «شخصیت مامان در این فیلم، شخصیت بسیار مقتدری دارد و در عین حال مهربان است، چون یک مادر است و همه مادرها مهربان هستند. اگر هم کسی خوشش نمی‌آید، اقلاً خانواده می‌دانند او مهربان است.» امیر نوروزی، درباره ایفای شخصیت فریدون گفت: «مثل همه انسان‌ها که نقاط شخصیتی متفاوتی دارند، فریدون نیز نیت پلیدانه‌ای ندارد و نمی‌توانم

نشست پرسش و پاسخ فیلم «امان»، اولین نشست خبری ششمین روز سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر بود. اجرای نشست‌های روز ششم جشنواره را حمیدرضا مدقق برعهده داشت. این نشست با حضور آرش انیسی (کارگردان)، مجید بزرگر (تهیه‌کننده)، رویا افشار، امیر نوروزی، عرفان ابراهیمی، امیر شمس (بازیگران) زهره علی‌اکبری (طراحی و ترکیب صدا)، پوریا اخوان (طراح صحنه)، فرید طهماسبی (مدیر فیلم‌برداری) و میلاد موحدی (آهنگ‌ساز) در مرکز همایش‌های برج میلاد برگزار شد.

◇ کارگردان: برای ساخته شدن

«امان» چنگدم

آرش انیسی درباره انتخاب این داستان به عنوان اولین فیلم سینمایی‌اش گفت: «من همیشه فیلمنامه‌های متعددی می‌نوشتیم و دنبال ساخته شدنش می‌رفتیم، اما نهایتاً به سرانجام

چون نگاه من نقطه نظر یک ناظر بود. اما آرش انیسی موسیقی را در بیان احساس صحنه‌ها می‌دید. خوش‌بختانه نگاه و شناخت این کارگردان نسبت به موسیقی خیلی درست بود و من امیدوارم نتیجه خوبی شده باشد. بخشی از موسیقی مرهون نگاه این کارگردان است.»

پوریا اخوان درباره طراحی صحنه توضیح داد: «کار کردن با کارگردان فیلم اولی خیلی سخت است، زیرا همه مشکلات سر راه فیلم‌ساز اول قرار می‌گیرد. امیدوارم نتیجه خوبی حاصل شده باشد. الان که فیلم را دیدم، به این نتیجه رسیدم که شاید طراحی صحنه به خوبی دیده نشود، اما در خدمت فیلم است. این اتفاق یعنی من رسالت خود را درست انجام داده‌ام.»

◇ صداگذار: تلاش کردم بخش صدا ساده به نظر بیاید

زهره علی‌اکبری درباره صداگذاری این فیلم گفت: «کار کردن با آرش انیسی دل‌چسب و در عین حال سخت بود. این کار کاراکترمحور است و تمامی عوامل بدون به چشم آمدن باید در خدمت فیلمنامه قرار می‌گرفتند. من کار خلوت و ساده و تمیز را بیشتر می‌پسندم و هدفمان این بود که بخش صدا هم ساده به نظر برسد و به چشم نیاید.» رویا افشار درباره نقش‌های مختلفی که به عنوان مادر بازی کرده است، گفت: «وقتی سناریو را می‌خوانی، فاصله‌گذاری را در ذهنت انجام می‌دهی. من سعی می‌کنم کارهایم شبیه به هم نباشد. همه فیلم‌هایم را دوست دارم و برای همه آن‌ها زحمت کشیده‌ام. حضور در کنار آرش انیسی نیز برای من ارزشمند بود. «سرکوب»، «دشمنان» و «امان» ویژگی‌های مخصوص به خود را دارند و فیلم‌سازانشان هر سه جوان هستند. ما این روزها به فیلم‌سازان مؤلف نیاز داریم.»

◇ کارگردان: اگر بزرگ‌زنگ نبود، این فیلم ساخته نمی‌شد

انیسی درباره اسم‌های مختلف شخصیت «امان» توضیح داد: «جنوبی‌ها معمولاً با پرسنل خارجی مراد به بسیاری دارند و اغلب دو اسم دارند. برای مثال «نسرین» می‌شود «نانسی». یعنی در اداره پتروشیمی این‌گونه صدا می‌شدند. فامیلی خودش هم «روستا» است. اما از آن جایی که سعی می‌کند جای پدر را بگیرد، در شغل فعلی که دارد، از فامیلی پدر استفاده می‌کند.» او ادامه داد: «اگر مجید بزرگ‌زنگ نبود، این فیلم امکان نداشت ساخته شود. ایشان بر اساس نگاهی که از پیش دارد، فیلمنامه‌ها را برای ساخت انتخاب می‌کند. فکر می‌کنم که آقای بزرگ‌زنگ کاملاً می‌داند چه هدفی دارد و چه کاری دوست دارد انجام دهد.»

◇ بزرگ‌زنگ: ما مخاطبانمان را از گروه دیگری برمی‌گزینیم

بزرگ‌زنگ در پاسخ به این سوال که تا چه اندازه در فیلمنامه دخالت داشته است، گفت: «من هیچ نقشی در فیلمنامه نداشتم، فقط آن را انتخاب و تحسینش کردم. هیچ‌گاه سطح خودم را به قدری پایین نمی‌آورم که در متن یک کارگردان دست ببرم. حتی اغلب سر صحنه نمی‌روم، چون اعتقاد دارم مبحثی به اسم «اغتماد» باید میان ما جاری باشد.» او در ادامه گفت: «فیلم‌های پرفروش متر و معیار ما نیستند و ما مخاطبانمان را از گروه دیگری از مردم برمی‌گزینیم.»

صفت خاصی را به او اطلاق کنم. این شخصیت بر حسب موقعیت دست به این تصمیم می‌زند. فریدون از آن دست آدم‌هایی است که ۴۰ سال هر چه می‌خواسته، نشده و یک‌باره می‌خواهد چیزی بخواهد و بشود.»

◇ حضور در فیلم «امان» از نگاه

بازیگران

عرفان ابراهیمی، دیگر بازیگر فیلم هم گفت: «احمد راوی فیلم است. با کارگردان گپ و گفت زیادی داشتیم. نقطه نظرات مشترک زیادی داشتیم و فیلمنامه فراز و فرود زیادی داشت که می‌توانستم با روح ببخیرم.» امیر شمس، بازیگر، در ادامه: «من دو سه سال پیش فیلمنامه را خوانده بودم و قرار بود نقش را بازی کنم، ولی به دلایلی نشد و وقتی بعد از مدتی آرش دوباره زنگ زد، خیلی خوشحال شدم. او را سال‌هاست می‌شناسم. این فیلم برایم چالش بزرگی بود، ولی خوشحالم در آن بودم.»

◇ مدیر فیلم برداری: مجید بزرگ‌زنگ

وارد مسیر جدیدی کرد

فرید طهماسبی، مدیر فیلم‌برداری، گفت: «مجید بزرگ‌زنگ من را وارد مسیر جدیدی در سینما کرد. وقتی وارد فیلم بلند شدم، دیدم این‌که ۳۶ روز پشت هم باید سر کار بروی و کار را مدیریت کنی، خیلی کار سختی است.» او ادامه داد: «این یک تجربه جدید برای من بود و از نتیجه آن راضی‌ام و این کار را مدیون اساتید دانشگاه هستم که سر کلاس چیزهای زیادی از آن‌ها یاد گرفتم. اما در جریان فیلم‌برداری «امان» متوجه فشارها شدم و مشورت‌هایی می‌گرفتم. اکثر صحنه‌های این فیلم در شرایط کرونا داخلی بود، ولی چون من و آرش خیلی با هم صحبت کرده بودیم، به نتیجه خوبی رسیدیم.»

◇ چالش‌های کار با فیلم اولی

میلااد موحدی در خصوص آهنگ‌سازی «امان» گفت: «ما با کارگردان جوان و بسیار شریفی کار کردیم که همه تجربیات سینمایی را داشت و تنها موسیقی کار نکرده بود. ما در اوایل کار با هم درگیر چالش‌هایی می‌شدیم،

نشست پرسش و پاسخ فیلم «منصور» برگزار شد

قهرمانی بر پرده سینما

به صورت مستند ساخته شود، اما منابع تصویری مناسب در این باره وجود نداشت.» او با بیان این که هواپیماسازی کاری بسیار پیچیده است، ادامه داد: «مهندس ثنائی در سال ۶۵ یک ۶۵ را شبیه‌سازی کرده بود. این روند ساخت هواپیما برایم جذاب بود و می‌خواستم حتما این کار را بسازم. در ابتدا شهید ستاری قهرمان داستان نبود، برای این که دغدغه فیلم به روز شود، به تغییر نگاه قصه فکر کردم که داستان جذاب‌تری را به مخاطب ارائه کنم.»

◆ **قصایبان: این فیلم زندگی شخصی مرا تحت تاثیر قرار داد**
محسن قصابیان درباره ایفای نقش در فیلم «منصور» گفت: «وقتی قرار است نقش یک قهرمان را بازی کنی، به خصوص در زمان معاصر، کار کمی سخت و پیچیده می‌شود، چراکه مردم با چنین شخصیت‌هایی آشنا هستند. ابتدا از خواندن فیلمنامه و بررسی آن شروع کردم و سپس به کتاب‌هایی درباره شهید ستاری روی آوردم. حتی به خانه پدری شهید رفتم و هر داده‌ای را که درباره او وجود داشت، بررسی کردم.» او ادامه داد: «من وقتی فکر می‌کنم کاری درست است، آن را انجام می‌دهم، اما گاهی اوقات شک هم می‌کنم. این فیلم حتی زندگی شخصی من را نیز تحت تاثیر قرار داد.»

نشست پرسش و پاسخ فیلم «منصور» به کارگردانی سیاوش سرمدی، دومین نشست روز ششم جشنواره فیلم فجر سی و نهم بود. این نشست با حضور کارگردان، مهدی مطهر (مجری طرح)، سیدجواد هاشمی، محسن قصابیان، علیرضا زمانی‌نسب، لیندا کیانی (بازرگران)، مجید گرجیان (مدیر فیلم‌برداری)، محمد برادران (مدیر جلوه‌های ویژه بصری)، بابک کریمی طاری (طراح صحنه) و با اجرای حمیدرضا مدقق بعدازظهر جمعه، ۱۷ بهمن‌ماه، در سالن همایش‌های برج میلاد برگزار شد.

◆ سرمدی: قرار بود فیلم درباره قهرمانی مهندس ثنائی باشد

سیاوش سرمدی، کارگردان، درباره پرداختن به شخصیت شهید ستاری گفت: «این فیلم قرار بود درباره مهندس ثنائی و روند ساخت هواپیما

◇ مجری طرح: این فیلم درباره یک قهرمان است

مهدی مطهر، مجری طرح پروژه «منصور» هم درباره ساخت این فیلم توضیح داد: «سرمایه‌گذار اصلی فیلم سازمان (اوج) است و اسپانسر فیلمی شده که قهرمانش از ارتش است. این پروژه بیش از یک سال و نیم طول کشید و فیلم‌برداری آن در بدترین زمان ممکن، یعنی گرانی بنزین، حوادث آبان و شهادت سردار سلیمانی انجام شد. باید بگویم در فرم فیلم همه چیز به اندازه و دقیق است و بیش از آن که درباره جنگنده باشد، درباره یک قهرمان است.»

◇ سرمردی: تجربه مستندسازی به کار آمد

سرمردی با بیان این‌که بسیاری از آثار تاریخی ما باورپذیر نیستند، گفت: «تجربه مستندسازی به من کمک کرد تا فیلمی باورپذیر بسازم. از عناصر کلیشه‌ای در فیلم استفاده نکرده و مخاطب را احساساتی نکردم. از موسیقی پرچم در فیلم استفاده شده و در لحظه‌های احساسی تنها دو بار موسیقی داریم. اکشن‌ها در نمای دور است و از دیالوگ‌های شعاری حذر کردم. من سعی کردم یک انسان خلق کنم که کنش‌گر است. برای این‌که این شخصیت باورپذیر شود، تلاشی نکردم که مخاطب را احساساتی کنم.» او درباره انتخاب بازیگر نیز توضیح داد: «کیومرث مرادی در انتخاب بازیگران نقش بسیار مهمی داشت. بازیگران ما ستاره‌های تئاتر هستند و دقیقاً نقطه مقابل چیزی که ما برای فیلم نیاز داشتیم، چراکه ما نیازمند یک بازی رتال و باورپذیر بودیم که زندگی را روایت کند.»

◇ خانواده شهید ستاری هنوز فیلم را ندیده‌اند

گرچیان درباره جذابیت‌های فیلم‌برداری «منصور» گفت: «من تا به حال فیلمی با این ابعاد و درباره چنین قهرمانی کار نکرده بودم. چنین فیلمی به هر فیلم‌برداری پیشنهاد شود، آن را می‌پذیرد و هدف من این بود که در فیلم‌برداری خیلی کار فیلم‌بردار دیده نشود.» قصابیان درباره واکنش خانواده شهید ستاری به فیلم گفت: «من فیلم را با خانواده آقای ستاری ندیده‌ام، اما پسر او دو بار به صحنه آمد و ارتباط خوبی داشتیم. من باید شاکر باشم که یک گروه حرفه‌ای داشتیم. بازیگر به‌تنهایی نمی‌تواند کاری کند. این محیط آرامی که به وجود می‌آید، از سوی کسانی است که هر کدام کار خود را بلدند.»

◇ سرمردی: نمی‌خواستیم فیلم را خودم تدوین کنم

سرمردی در پاسخ به سوالی مبنی بر این‌که آیا قصد ساخت سریال از این شخصیت دارد، توضیح داد: «خیر، من برنامه‌ای برای ساخت سریال ندارم و کارم درباره شخصیت شهید ستاری در این‌جا تمام شده است.» او درباره تدوین فیلم گفت: «من نمی‌خواستم خودم این فیلم را تدوین کنم، در ابتدا یک تدوین‌گر برجسته سینما فیلم را تدوین کرد و فیلم خیلی بد شد و به ذهنیات من نزدیک نشد. به همین دلیل من خودم دوباره فیلم را تدوین کردم و به این اثر رسیدیم.»

◇ بازیگری در فیلم «منصور»

لیندا کیانی درباره بازی در این پروژه بیان کرد: «با راهنمایی‌های آقای سرمردی تصمیم گرفتیم شخصیت همسر شهید ستاری را کمی متفاوت بازی کنم. تمام تلاشم را کردم که برخلاف کلیشه‌های همیشگی، یک زن خیلی معمولی را بازی کنم.» در ادامه این نشست، علیرضا زمانی‌نسب نیز درباره حضور در فیلم «منصور» گفت: «من ۲۰ سال تلاش کردم بازی کنم و در این فیلم که بازی نکردم، بیشتر دیده شد. این سبک برای من پیچیدگی‌های خودش را داشت و خوشحالم که در آن بازی کردم.»

◇ هاشمی: نگاه سرمردی ویژه بود

سیدجواد هاشمی درباره ایفای نقش در این فیلم توضیح داد: «من در ابتدا به سراغ اسناد واقعی موجود درباره این شهدا رفتم. فکر می‌کنم این نزدیک بودن به اسناد تاریخی، جذابیت بسیاری ایجاد کرده بود. نگاه سیاوش سرمردی بسیار ویژه و مستندگونه بود که این نقطه نظر به کمک فیلم آمد. فکر می‌کنم نقش من اهمیت زیادی نداشت و خود فیلم تجربه‌ای بسیار جذاب بود.»

◇ از فیلم‌برداری تا طراحی صحنه

فیلم «منصور»

مجید گرچیان، مدیر فیلم‌برداری فیلم «منصور»، درباره پلان‌هایی که به صورت دوربین روی دست گرفته شده است، گفت: «این فیلم با دو دوربین فیلم‌برداری شد و به صورت دوربین روی دست بود تا بهتر و روان‌تر بتوانیم درباره موضوع صحبت کنیم.» محمد برداران در خصوص طراحی جلوه‌های ویژه فیلم توضیح داد: «بخش زیادی از هواپیما که در تصویر می‌بینید، به صورت 3D کار شده و کار جلوه‌های ویژه این اثر حدود سه ماه زمان گرفت. اتفاق خیلی عجیبی نبود و منابع برای ما کافی بود.» بابک کریمی طاری درباره طراحی صحنه فیلم گفت: «ما دو بعد داریم که یکی نگاه تحقیقاتی و دیگری نگاه هنری است. کار طراح صحنه دهه ۶۰ تنها تغییر زمان نیست، بلکه باید فضاسازی هنری نیز شکل بگیرد تا همه چیز به نفع فیلم پیش رود و مخاطب از فضاسازی فیلم لذت ببرد.»

آخرین آمار مخاطبان و فروش آثار جشنواره فیلم فجر تا روز ششم

پرتماشاگرترین آثار فجر ۳۹ مشخص شدند

هم‌چنین تا جمعه شب، ۱۷ بهمن ماه، شش هزار و ۵۱۹ مخاطب هم به تماشای فیلم سینمایی «شیشلیک» آخرین ساخته محمدحسین مهدویان نشستند که ۱۲ درصد از این تعداد به فیلم مهدویان در سامانه سمفا رأی دادند تا این فیلم عنوان پرتماشاگرترین اثر جشنواره را تا بدین لحظه از آن خود کند.

«ابلق» به کارگردانی نرگس آبیار هم با مشارکت ۱۱ درصدی مخاطبان، جایگاه سوم را از نظر درصد مشارکت مردمی به خود اختصاص داده است.

◆ پیشتاز آرای مردمی در میان فیلم‌های اول

امسال برای نخستین بار در بخش مسابقه سینمای ایران (سودای سیم‌رغ) هفت فیلم اول حضور دارند؛ هفت فیلمی که توانستند عملکرد موفقی هم در جلب نظر مخاطبان جشنواره سی‌ونهم داشته باشند.

طبق آمار لحظه‌ای ارائه‌شده در سامانه سمفا تا جمعه شب، ۱۷ بهمن ماه، فیلم سینمایی «روزی روزگاری، آبادان» اولین تجربه حمیدرضا آذرنگ در مقام کارگردان، با ۴۶۳ رأی مردمی در میان فیلم‌های اول حاضر در جشنواره رتبه نخست کسب آرای مردمی را به خود اختصاص داده است. فیلم سینمایی «گیج‌گاه» به کارگردانی عادل تبریزی هم با ۴۱۱ رأی مردمی در رتبه دوم این فهرست قرار دارد و «مصلحت» اولین فیلم بلند سینمایی حسین دارابی با کسب ۳۶۸ رأی رتبه سوم آرای مردمی را به خود اختصاص داده است.

◆ کدام فیلم اولی پرفروش شد؟

پرفروش‌ترین فیلم اول حاضر در جشنواره فیلم فجر هم بر اساس آمار سمفا تا این لحظه فیلم سینمایی «گیج‌گاه» ساخته عادل تبریزی است که توانسته به فروش حدود شش هزار و ۹۰۰ بلیت دست پیدا کند. «خط فرضی» اولین فیلم بلند سینمایی فرنوش صمدی هم با فروش حدود شش هزار و ۱۳۳ بلیت جایگاه دوم را در میان فیلم‌های اول در اختیار دارد.

هم‌چنین فیلم سینمایی «روزی روزگاری، آبادان» به کارگردانی حمیدرضا آذرنگ توانست با کسب حدود پنج هزار و ۹۷۵ بلیت، رتبه سوم را در میان پرفروش‌ترین فیلم‌های اولی‌های حاضر در جشنواره از آن خود کند.

جشنواره فیلم فجر امسال برای نخستین بار در ادوار برگزاری این رویداد سینمایی، اقدام به انتشار گزارش لحظه‌ای آمار مخاطبان و فروش آثار کرده است و مخاطبان می‌توانند لحظه به لحظه از طریق سامانه سمفا در جریان تمامی اطلاعات قرار بگیرند.

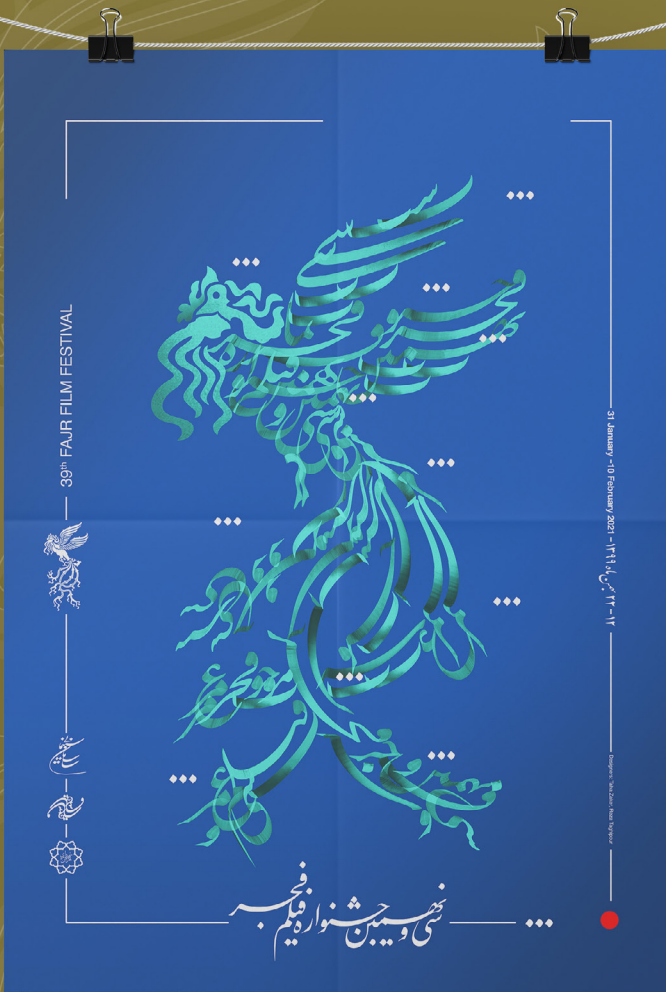
به همین بهانه در ششمین روز از نمایش فیلم‌های جشنواره فیلم فجر در سینماهای مردمی سی‌ونهمین دوره این رویداد سینمایی، آخرین آمار از پرتماشاگرترین و بیشترین درصد مشارکت مردمی فیلم‌های جشنواره تا جمعه شب، ۱۷ بهمن ماه، اعلام شد.

◆ بیشترین درصد مشارکت مردمی

سهم کدام فیلم شد؟

بر اساس آمار منتشرشده در سامانه سمفا در مجموع ۱۰۹ هزار و ۲۲۵ بلیت تا جمعه شب، ۱۷ بهمن ماه، به فروش رسیده است و ۴۳ هزار و ۹۹۰ بیننده هم به تماشای فیلم‌های جشنواره فیلم فجر نشسته‌اند. هم‌چنین ۱۰ درصد از مخاطبان در رأی‌گیری مردمی که به صورت اینترنتی انجام می‌شود، به فیلم‌های مورد نظر خود رأی دادند.

از این تعداد چهار هزار و ۸۵۲ مخاطب فیلم سینمایی «بی‌همه‌چیز» به کارگردانی محسن قرایی را تماشا کردند که از این تعداد ۱۴ درصد از مخاطبان رأی خود را در مورد این فیلم در سامانه سمفا ثبت کرده‌اند تا جدیدترین ساخته قرایی بیشترین درصد مشارکت مردمی را تا بدین لحظه به خود اختصاص دهد.

مروری بر تولیدات فیلم سینمایی «خط قرمز»

ماجرای دگرگونی زندگی یک زن

گفت‌وگو با فروزش سمعی، کارگردان فیلم «خط قرمز»

عقوبت یک پنهان کاری

آنچه بر تولید فیلم سینمایی «کج گاه» گذشت

فیلمی درباره حسی که دیگر نیست

گفت‌وگو با عادل تبریزی، کارگردان «کج گاه»

حسی که حلقه مفقود این روزهای ماست

تالیف سروری، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «کج گاه» مطرح کرد

هدفی مشترک به اسم «مخاطب»

مروری بر روند تولید فیلم سینمایی «خط فرضی»

ماجرای دگرگونی زندگی یک زن

«خط فرضی» نخستین فیلم بلند فرنوش صمدی در مقام کارگردان پس از فیلم‌های کوتاه موفق‌ی چون «نگاه» و «نقش» است که در سی‌ونهمین دوره جشنواره فیلم فجر حضور دارد. صمدی پیش از ورود به سینمای بلند داستانی، در حوزه فیلمنامه‌نویسی و کارگردانی فیلم کوتاه مشغول فعالیت بود.

پروانه ساخت فیلم سینمایی «خط فرضی» در اوایل آبان‌ماه سال ۹۸ صادر شد و با آماده شدن شرایط و تکمیل عوامل، پیش‌تولید این فیلم از ۲۰ آبان‌ماه آغاز شد.

پرونده انتخاب بازیگران این فیلم هم‌زمان با انجام امور مربوط به پیش‌تولید انجام شد و در نهایت سحر دولتشاهی، پژمان جمشیدی، حسن پورشیرازی، آریتا حاجیان، امیررضا زنجبران، صدف عسگری، محمد حیدری و آیلین جاهد بازیگرانی هستند که در این فیلم به ایفای نقش پرداختند.

سپس با اتمام مراحل پیش‌تولید، فیلم‌برداری این فیلم نهم دی‌ماه سال ۹۸ آغاز شد و تا اواخر بهمن‌ماه در تهران و بخشی از جنگل‌های گیلان که محل لوکیشن‌های فیلم بود، ادامه پیدا کرد.

پایان فیلم‌برداری این فیلم با همه‌گیری ویروس کرونا در کشور هم‌زمان شد و به همین دلایل مراحل فنی و امور پس از تولید فیلم سینمایی «خط فرضی» به مدت طولانی و برای چندین ماه متوقف شد و سپس با بهبود نسبی شرایط شیوع کرونا، اقدامات لازم برای تکمیل مراحل فنی این فیلم انجام شد. در نهایت با درخواست پروانه نمایش صاحبان این اثر، پروانه نمایش این فیلم سینمایی در تابستان امسال صادر شد. این فیلم سینمایی داستان زنی به نام سارا را روایت می‌کند که به همراه همسرش حامد و دختر خردسالشان به یک عروسی در شمال ایران دعوت می‌شوند، اما حامد به دلیل مشکلات کاری نمی‌تواند به این سفر برود و این سرآغاز اتفاقی است که زندگی سارا را دگرگون می‌کند.

گفت و گو با فریوش ممدی، کارگردان فیلم «خط فرضی»

عقوبت یک پنهان کاری

◇ محمد مهدی درستی

فریوش صمدی که در مقام کارگردان با فیلم‌های کوتاهی چون «نگاه» و «نقش» پیش از این توانسته بود خود را به عنوان فیلم‌سازی خلاق به سینمای ایران و جهان معرفی کند، در تازه‌ترین تجربه خود به سراغ ساخت اولین فیلم بلند سینمایی‌اش، «خط فرضی»، رفته است. فیلمی که به گفته او نخستین اپیزود از سه‌گانه‌ای درباره دروغ، پنهان‌کاری و عذاب وجدان است و به نوعی ادامه‌ای بر فیلم‌های کوتاهی است که تا به امروز ساخته.

حضور این فیلم در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر بهانه‌ای شد تا با صمدی درباره فضای این فیلم و تجربه‌ای که پشت سر گذاشته است، به گفت‌وگو بنشینیم.

◇ شما در فیلم‌های کوتاهی که پیش از این ساخته‌اید، مسائل اجتماعی و روابط افراد مدنظرتان بود. «خط فرضی» تا چه اندازه به فضایی که پیش از این تجربه کردید، نزدیک است؟

واقعیت این است که فیلم سینمایی «خط فرضی» در راستای همان فیلم‌های کوتاه من است و من وقتی کارهایم را اعم از فیلمنامه‌هایی که نوشتم و فیلم‌هایی که ساختم، مرور کردم،

تم اصلی همه آن‌ها درباره پنهان‌کاری، دروغ گفتن، حرف زدن و به صورت کلی مکافات عملی است که برای پنهان‌کاری به وجود می‌آید. داستان «خط فرضی» هم چنین فضایی دارد.

من زمانی که می‌خواستم فیلمنامه اولین فیلم بلند خود را بنویسم، تصمیم داشتم سه‌گانه‌ای درباره دروغ، پنهان‌کاری و عذاب وجدان آدم‌ها بنویسم. قصه «خط فرضی» برگرفته از اتفاقی است که برای یکی از دوستان من حدود ۱۰ سال پیش رخ داده بود. وقتی می‌خواستم اولین اپیزود این سه‌گانه را شروع کنم، مدام این ایده به ذهنم می‌رسید و در نهایت به نتیجه رسیدم که بهترین شروع برای این سه‌گانه است.

من در «خط فرضی» هم این چهارچوب‌بندی را داشتم و حتی دفترچه دکوپاژم هم آماده بود و کلیتی را برای فیلمنامه و دکوپاژ در اختیار داشتم. اما سر صحنه یا در زمان بازنویسی‌های بعدی فیلمنامه دگم نبودم که بگویم اصلا نباید فیلمنامه یا دکوپاژ تغییر کند و اگر احساس می‌کردم شرایط به نحوی است که کار دیگری را انجام دهم بهتر است. حتما اقدام می‌کردم. اما تمام تلاش خودم را کردم تا به آن چه از ابتدا فکر می‌کردم، نه صد درصد، بلکه ۸۰،۷۰ درصد پای‌بند باشم تا آن چهارچوبی که برای فیلم در نظر داشتم، محکم باشد.

◇ با توجه به این‌که از حوزه فیلم کوتاه به سینمای بلند ورود کردید، تا چه اندازه توانستید از تجربه‌های پیشین خود در پروسه ساخت «خط فرضی» بهره ببرید و این تجربه در چه مواردی به کارتان آمد؟

بسیار از این تجربه بهره بردم. البته سینمای کوتاه در حوزه فیلمنامه‌نویسی و کارگردانی دنیای متفاوتی با سینمای بلند دارد. من عجله‌ای برای ساخت اولین فیلم بلند یا کوتاه خودم نداشتم. به صورت کلی آدمی ایده‌آل‌گرا هستم و معتقدم باید همه امور آهسته و پیوسته پیش برود. بنابراین سعی می‌کنم آرام آرام به آن چه دوست دارم، برسم.

◇ زنان و معضلاتی که در جامعه دارند، محور اصلی فیلم‌های کوتاه شماست. در «خط فرضی» هم داستان فیلم حول محور یک زن می‌چرخد. این مسئله دغدغه اصلی شما در فیلم‌سازی است؟

واقعیت این است که من از زمانی که شروع به کار کردم، هیچ‌وقت با خودم فکر نکردم که من به موضوعات اجتماعی و معضلات زنان علاقه دارم و باید درباره آن بنویسم. معتقدم اگر به این شکل کار کنم، چندان از دل برنیامده و در نتیجه بر دل نخواهد نشست. به همین دلیل این موضوع در ناخودآگاه من وجود داشته است و حتی خودم هم تا چند ماه پیش متوجه نشده بودم که سوژه فیلم‌های دیگر من هم درباره زنان و پنهان‌کاری است.

ولی به دلیل شرایط خانواده و بزرگ شدن در محیطی که زنان در آن مشکلات و معضلات بسیاری دارند، ناخودآگاه به این سمت کشیده شدم و بسیار خوشحالم که می‌توانم در این زمینه کار کنم. بنویسم و تلاش می‌کنم به شکل همیشگی که فیلم‌ها درباره مشکلات و معضلات زنان ساخته می‌شود، کار نکنم و از نقطه نظر خودم به این موضوع بپردازم.

◇ آغاز فعالیت شما در حوزه سینما یا فیلمنامه‌نویسی بود. با توجه به این‌که خود نگارش فیلمنامه «خط فرضی» را برعهده داشتید، تا چه اندازه پای‌بندی به فیلمنامه در حین فیلم‌برداری برایتان اهمیت داشت؟ به سراغ ایده‌های جدید در حین فیلم‌برداری رفتید؟

من ابتدا در ایران معماری می‌خواندم و عاشق سینما و فیلم هم نبودم، اما بسیار اتفاقی ایده‌ای به ذهن رسید و دست‌وپا شکسته آن را ساختم و سپس در ایتالیا در حوزه سینما تحصیل کردم. از آن‌جا که من از حوزه معماری وارد سینما شدم، ذهن چهارچوب‌داری دارم و تقریباً یکی از دلایلی که نمی‌توانم به عنوان مثال فیلم مستند بسازم، باز بودن مسائل و موضوعات در این حوزه است.

پیشنادهای یکسانی برای نقش مرد فیلم داشتند و این موضوع اصلا برای من جذاب نبود، چون گفتم چرا اولین گزینه‌ای که همه به آن فکر می‌کنند، در فیلم بازی کند.

◇ در واقع مخاطب هم با این انتخاب غافل‌گیر می‌شود...

بله، دقیقا. این اتفاق می‌تواند برای بسیاری از افراد سوال‌برانگیز باشد. من با ترکیب بازیگران و هم‌چنین عوامل فیلم بسیار تجربه خوبی داشتم، چون همه دلسوز و در خدمت فیلم بودند و خانم دولتشاهی هم بسیار درخشان بود، به من کمک کرد و درگیری عجیب و غریبی در مقام کارگردان و بازیگر با هم نداشتیم. گویا در قلب هر دوی ما کاراکتر زن «خط فرضی» رسوخ کرده بود و با آن همراه شدیم.

◇ حضور نخستین فیلم بلند شما در جشنواره فیلم فجر تا چه اندازه برایتان اهمیت داشت و چه پیش‌بینی‌ای از نمایش فیلم خود در این رویداد دارید؟

حضور در جشنواره فیلم فجر برای من بسیار مهم بود، چون علاقه‌مند هستم فیلمی را که می‌سازم، مورد توجه مردم قرار بگیرد. دوست دارم مخاطبان در سالن سینما فیلم را ببینند و درباره آن صحبت کنند و مهم‌ترین اتفاقی که می‌توانست این امر را برای فیلم محقق کند، جشنواره فیلم فجر بود. شیوع کرونا هم تا حدودی به ما کمک کرد و با این‌که فیلم ما در جشنواره‌های خارجی شرکت کرده بود، توانست در این رویداد سینمایی حضور پیدا کند. پست پروداکشن فیلم ما به صورت کامل در زمان شیوع کرونا بود و چون هیچ‌کس پیش‌بینی درباره سرزوش جشنواره‌های داخلی و خارجی نداشت، تصمیم گرفتیم فیلم را به جشنواره‌ای بفرستیم تا کمکی برای فیلم بعدی من باشد. اما به دلیل آیین‌نامه جشنواره امکان حضور در این رویداد را نداشتیم و چون حضور در جشنواره فیلم فجر برای من بسیار مهم بود، بسیار نامه‌نگاری کردم و دوستان واقعا به ما لطف کردند و فیلم را پذیرفتند. امیدوارم فیلم مورد توجه دوستان و علاقه‌مندان قرار بگیرد.

فیلم کوتاه این کمک را به من کرد تا مسیر هموارتری را در سینمای بلند تجربه کنم. چون در سینمای ایران به اندازه خودم و در سینمای کوتاه جهان بسیار شناخته‌شده بودم. این مسئله باعث شد مسیر راحت‌تری را طی کنم. من تقریباً ۹ سال در زمینه فیلم کوتاه فعالیت کردم و این سابقه باعث شد در جشنواره‌ها کمی شناخته‌شده‌تر باشم، روسای جشنواره‌ها من را بشناسند و دنبال دیدن فیلم‌هایم باشند، هم‌چنین برای پیدا کردن سرمایه‌گذار در ایران روند راحت‌تری را طی کنم. در واقع آن زمانی را که باید برای ساخت فیلم بلند صرف می‌کردم، در حوزه فیلم کوتاه گذرانده بودم.

هم‌چنین در فیلم‌های کوتاه با مدل‌های مختلف بازیگران، از بازیگران حرفه‌ای گرفته تا نابازیگران همکاری کردم و توانستم از این تجربیات در اولین فیلم بلندم استفاده کنم.

◇ در ترکیب بازیگران این فیلم هم شاهد حضور چهره‌هایی که پیش از این بازی درخشانی در حوزه درام داشته‌اند، هستیم و در این بین انتخاب پژمان جمشیدی که بیشتر به عنوان بازیگر فیلم‌های کمدی شناخته می‌شود، چالش‌برانگیز بود. چرا دست به این انتخاب زدید؟

من آدمی هستم که بسیار از به چالش کشیدن خودم لذت می‌برم و هر چه به واسطه سختی‌ها تلاش من بیشتر می‌شود، لذت بیشتری از کار می‌برم. در فیلم «خط فرضی» هم چنین رویکردی داشتم.

من در انتخاب بازیگران این فیلم از سه نسل مختلف استفاده کردم؛ صدف عسگری و امیررضا رنجبران از نسل جوان هستند، آقای پورشیرازی و خانم حاجیان از نسلی هستند که من به عنوان کارگردان باید با مدل دیگری با آن‌ها کار کنم، خانم دولتشاهی که یک بازیگر حرفه‌ای تمام‌عیار هستند و پژمان جمشیدی هم گزینه‌ای بود که حضورش در این فیلم برای من کارگردان می‌توانست جالب و چالش‌برانگیز باشد تا بتوانم بازیگری را که با بازی در قالب کمدی شناخته می‌شود، در قالب یک مرد تلخ و درون‌گرا قرار دهم. این را که تا چه اندازه موفق شدم، مخاطبان باید بگویند، اما تمام تلاش خودم را کردم تا این امر محقق شود. زمانی که برخی افراد فیلم‌نامه را خواندند، تقریباً

آن چه بر تولید فیلم سینمایی «گیج‌گاه» گذشت فیلمی درباره حالی که دیگر نیست

عادل تبریزی پس از تجربیات موفقی که در زمینه ساخت فیلم کوتاه داشت، تصمیم به ساخت نخستین فیلم سینمایی خود با نام «گیج‌گاه» گرفت؛ فیلمی که پروانه ساخت آن سال ۹۶ به تهیه‌کنندگی پیمان جعفری صادر شد، اما به دلیل نبود سرمایه‌گذار و مشکلات مالی، پروسه تولید این فیلم متوقف شد.

سیس سال ۹۸ با حضور محمد حسین خانی در کنار حنیف سروری به عنوان سرمایه‌گذار پروانه ساخت این فیلم تمدید و پروسه ساخت دوباره از سر گرفته شد و پس از تکمیل فیلمنامه، پیش‌تولید فیلم سینمایی «گیج‌گاه» در اردیبهشت‌ماه ۹۸ به شکل رسمی شروع شد.

به واسطه فضا و قصه فیلم، بخش عمده پیش‌تولید در تابستان به ساخت دکورها و هم‌چنین آماده‌سازی لوکیشن‌ها گذشت و در نهایت آبان‌ماه همان سال پروسه فیلم‌برداری آغاز شد و در ۲۲ بهمن‌ماه، هم‌زمان با پایان سی‌وهشتمین دوره جشنواره فیلم فجر به پایان رسید.

بخش عمده فیلم‌برداری «گیج‌گاه» در تهران انجام شد و صحنه‌ای هم که به بازسازی یک فیلم قدیمی اختصاص داشت، در راه‌آهنی نزدیک ورامین که قبرستان لوکوموتیو قطارهاست، فیلم‌برداری شد. به واسطه شیوع کرونا پروسه مراحل فنی فیلم و امور پس از تولید تا حدودی متوقف و به صورت دورکاری انجام شد. پس از بهبود نسبی شرایط شیوع کرونا در کشور، از اردیبهشت‌ماه ۹۹ امور فنی با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی سر گرفته شد و برخی امور چون پست پروداکشن فیلم تا نزدیکی جشنواره فیلم فجر ادامه پیدا کرد. بدون شک مهم‌ترین بخش مراحل فنی فیلم سینمایی «گیج‌گاه» به انجام صداگذاری این فیلم از سوی اسحاق خانزادی اختصاص دارد، چراکه با رکوردزنی همراه شد.

با اتمام صداگذاری «گیج‌گاه» خانزادی هزارو سیصد و هشتاد و هشتمین کار سینمایی خود را پایان برد، که این در سینمای ایران رکوردی قابل توجه است و همین موضوع باعث شد گروه تولید برای ثبت این رکورد در گینس اقدام کند.

جمشید هاشم‌پور، حامد بهداد، باران کوثری، سروش صحت، فرهاد آیش، بهرنگ علوی، امیرحسین رستمی، نادر سلیمانی، بیژن بنفشه‌خواه، سیبوش چراغی‌پور، محمد الهی، مریم همتیان، ایمان اسماعیل‌پور، علی باغفر، حامد شیخی، داود ونداده، حسن رضایی، رضا صفایی‌پور و علی‌راد بازبگران این فیلم سینمایی هستند که گروه تولید در توضیح آن آورده است: «(گیج‌گاه) نوستالژیک نیست، حالی است که دیگر نیست.»

گفت‌وگو با حنیف سروری، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «گیج‌گاه»

حسی که حلقه مفقود این روزهای ماست

◇ محمد مهدی درستی

عادل تبریزی امسال با نخستین فیلم بلند داستانی خود «گیج‌گاه» در سی و نهمین جشنواره فیلم فجر حاضر شده است؛ فیلمی که بنا به گفته او نوستالژیک نیست، اما روایت‌گر حس گم‌شده این روزهای جامعه ماست. تبریزی ساخت چندین فیلم کوتاه و دستگیری فیلم‌سازان برجسته سینمای ایران را در کارنامه دارد، او با کارگردانی چون مسعود کیمیایی، رسول صدراعلمی و داریوش مهرجویی همکاری داشته و در گروه کارگردانی فیلم‌های «حکم»، «هر شب تنهایی» و «نارنجی‌پوش» حضور داشته است. هم‌چنین با بهرام توکلی و هاتف علیمردانی در «بیگانه» و «هفت‌ماهی» همراه بوده. تبریزی در «گیج‌گاه» به روایت داستانی برآمده از دهه ۷۰ شمسی با حال‌وهوای سینمای آن سال‌ها پرداخته است. با او درباره این فیلم و ویژگی‌های آن گفت‌وگو کرده‌ایم.

خود را با دستگیری در سینما آغاز کرده است. به همین جهت از سن کم و در زمان دانشجویی برایم مهم بود دستگیری کنم و در کنار آن فیلم کوتاه بسازم. البته خوش‌شانس بودم و توانستم در کنار فیلم‌سازی از نسل‌های مختلف سینمای ایران چون آقای مسعود کیمیایی، داریوش مهرجویی، رسول صدراعلمی، علیرضا امینی، حمید نعمت‌الله، رضا درمیشیان و... دستگیری کنم.

با این وجود تأثیر سینمای مسعود کیمیایی بر نسل ما و به طور ویژه بر من بسیار زیاد و عجیب بود و از بدو ورود به حوزه سینما از ایشان بسیار آموختم. اما با ساخت فیلم‌های کوتاه توانستم نوع نگاه و سلیقه مدنظرم را برای

◇ فارغ از تجربه ساخت فیلم کوتاه، در کارنامه سینمایی شما سابقه همکاری با کارگردانان سرشناسی چون مسعود کیمیایی، داریوش مهرجویی و... به چشم می‌خورد. تا چه اندازه «گیج‌گاه» را وام‌دار این فیلم‌سازان می‌دانید؟
اساتید و بزرگان همواره به نسل ما گوشزد کردند که باید در حوزه سینما تجربه کنید، باید دستگیری کنید و یاد بگیرید. برای من همواره بسیار مهم بود که آقای کیمیایی هم فعالیت

فیلم‌سازی پیدا کنیم. در واقع زبان طنز تلخی را که همیشه به آن علاقه‌مند بودم. در فیلم‌های کوتاه‌م کشف کردم. در نتیجه اولین فیلم سینمایی من در حال‌وهوای همان فیلم‌های کوتاه ساخته شد. ولی از تمامی افرادی که در کنارشان دستبازی کردم، بسیار یاد گرفتم و این مسئله غیرقابل انکار است.

◇ دل‌بستگی شما به سینما با آثار فیلم‌سازی چون مسعود کیمیایی و داریوش مهرجویی آغاز شد؟

بله، تاثیر سینمای آقای کیمیایی و مهرجویی بر نسل ما بسیار زیاد است و حتی در زمان کارگردانی گاهی احساس می‌کنم کاری که انجام می‌دهم، یا نگاهی که به صحنه دارم، برآمده از تجربیات دستبازی آقای کیمیایی و سایر فیلم‌سازان است و در این لحظه به خود امیدوار می‌شوم که از آن دوران اندوخته‌ای با خود دارم. من به شدت تحت تاثیر سینمای اجتماعی ناب مسعود کیمیایی قرار گرفتم و به واسطه آن سینما برایم جدی شد. در فیلم «گیج‌گاه» هم که حال‌وهوایی شبیه به سینمای دهه ۷۰ دارد، بخشی از فیلم نمایان‌گر تاثیر مسعود کیمیایی بر من و ادای دینی به سینمای ایشان است.

◇ در «گیج‌گاه» از بازیگران قدیمی با شما یکی از نقش‌های قهرمانان در سینمای دهه ۶۰ و ۷۰ استفاده کرده‌اید. به نظرتان چقدر قهرمان در وضعیت امروز سینمای ایران جواب می‌دهد؟ آیا سینمای ایران را قهرمان‌پرور می‌دانید؟ به نظر به طور کلی سینما تا اوایل دهه ۸۰ در بین تمام مردم جامعه ایران جایگاه و

حال خوبی داشت. اما امروزه آن حال خوب ناپدید شده است. به جرئت می‌توان گفت همه ما از ۹۰ درصد فیلم‌های دهه ۶۰ تا ۷۰ خاطره داریم که به واسطه حالی که فیلم‌های آن زمان برایمان ساخته‌اند، در ذهنمان ماندگار شده است. سینمای آن سال‌ها حالی داشت که خانواده‌ها درگیر آن می‌شدند، دانش‌آموزان در زنگ تفریح مدارس دربراساره فیلم‌ها صحبت می‌کردند و بادم نمی‌رود حتی اگر اتوبوسی از جلوی سینما عبور می‌کرد، مردم درباره فیلم روی پرده سخن می‌گفتند.

سینما آن سال‌ها زبان مردم بود، مردم قهرمانان خود و حتی نقاط ضعفشان را در سینما می‌دیدند و بیشتر فیلم‌هایی را تماشا می‌کردند که نمود بیرونی در جامعه نداشت. پس نباید حتما هر چه را در جامعه خود می‌بینیم، در سینما نمایش دهیم.

◇ در واقع با «گیج‌گاه» تلاش کرده‌اید آن حال‌وهوای فراموش شده را به جامعه بازگردانید؟

وقتی ایده فیلم در ذهنم شکل گرفت، برایم مهم بود که فیلم و قصه آن با جامعه امروز چه سنخیتی دارد؟ من معتقدم «گیج‌گاه» نوستالژیک نیست، حالی است که دیگر نیست». پس این فیلم چه ارتباطی با جامعه امروز خواهد داشت؟ وقتی ما آلبوم عکس قدیمی را تورق می‌کنیم، قدیمی و زیباست. برخی از آدم‌ها نیستند، فوت کرده‌اند، برخی پیر شده‌اند و... اما این آلبوم به زندگی الان ما چه تلنگری می‌زند؟ به خانه امروز ما چه کمکی می‌کند؟ قطعا این آلبوم می‌تواند کمک‌های بسیاری به زندگی امروز ما کند. «گیج‌گاه» برای من تلنگری به جامعه امروز بود تا از طریق پنجره ۲۰ سال پیش که شرایط و حال بهتر بود، به حال و زبانی اشاره کند که حلقه مفقود این روزهای ماست.

زمانی که پشت مانیتور فیلم‌برداری «گیج‌گاه» نشستم، در دلم گفتم خدایا شرکت که طی این سال‌ها توانستم تجربه کنم، چون بسیاری از تجربه‌های تمام سال‌هایی که فعالیت کردم، چه کوچک و چه بزرگ، به کارم آمد و برایم راه‌گشا بود. معتقدم یک فیلم به هر ترتیب تولید می‌شود، اما خیلی مهم است کارگردان آن با دانش باشد

می‌کنیم، می‌بینیم چقدر تلاش کرده‌اند، پشتکار داشته‌اند و برای سینما دویده‌اند و برای من هم صبر و تلاشی که در تمام این سال‌ها داشته‌ام، بسیار ارزشمند است.

◇ در زمینه ارتباط فیلم‌سازان سینمای کوتاه با سینمای داستانی این چالش مطرح است که آیا سینمای کوتاه پلی برای رسیدن به سینمای داستانی است، یا مدیومی مستقل به شمار می‌آید؟ شما که فیلم‌سازی را با ساخت فیلم کوتاه آغاز کرده‌اید، نظرتان در این باره چیست؟ به نظر من مسئله اصلی سینماست و چه بسیار فیلم‌سازان بزرگی که پس از فیلم‌های بلند خود فیلم کوتاه ساخته‌اند، چون سینما برایشان مهم بود. البته شاید برخی از سینماگران هم وقتی در سینمای بلند فعالیت می‌کنند، دیگر به فیلم کوتاه رجوع نکنند، اما به نظر من وقتی ذات سینما و فیلم‌سازی در اولویت باشد، کارگردان بنا به شرایط و حرفی که می‌خواهد بزند، سراغ مدیوم مناسب می‌رود. ولی فیلم کوتاه‌ها به من کمک کرد تا حال خودم را در سینما پیدا کنم. مثلاً من احساس می‌کنم ((گیج‌گاه)) بسیار شبیه حال این روزهایم است.

◇ در سینمای ایران هر از چندی فیلم‌سازی را می‌بینیم که بدون پیشینه‌ای سینمایی در این حوزه مشغول به کار شده‌اند. شما اما با پیشینه‌ای سینمایی به حوزه فیلم‌سازی ورود کرده‌اید. از این تجربه چه اندازه و در چه زمینه‌هایی بهره برده‌اید؟

من عضو صنف برنامه‌ریزان و دستیاران کارگردان و انجمن فیلم کوتاه بودم. مدتی هم در انجمن سینمای جوانان تدریس می‌کردم و به همین دلیل با بچه‌های نسل جدید و علاقه‌مند به فیلم‌سازی ارتباط دارم. در این مدت هنرجویانی را دیده‌ام که می‌خواهند سریع دو فیلم کوتاه بسازند و سپس به سراغ ساخت فیلم سینمایی بروند. درحالی‌که تجربه کردن در این حوزه بسیار مهم و در اولویت است، من معتقدم بچه‌های دستیار کارگردان که عاشقانه وارد سینما شده‌اند و به شدت به این حوزه علاقه‌مند هستند، می‌توانند فیلم‌سازان بسیار خوبی شوند. این مسئله را نسبت به دوستانم می‌گویم، نه خودم. ضمن این‌که ما فیلم‌سازان بزرگی را در تاریخ سینمای خود داریم که فعالیت خود را با دستگیری شروع کردند و آثارشان امروز برای ما کلاس درس است. مانند آقای اروژ کریم مسیحی که سال‌ها دستیار بهرام بیضایی بودند و فیلم ماندگار «برده آخر» را ساختند. پس تجربه بدون شک بسیار می‌تواند به فیلم‌ساز کمک کند.

به یاد دارم زمانی که پشت ماینیتور فیلم‌برداری «گیج‌گاه» نشستم، در دلم گفتم خدایا شکر که طی این سال‌ها توانستم تجربه کنم، چون بسیاری از تجربه‌های تمام سال‌هایی که فعالیت کردم، چه کوچک و چه بزرگ، به کار آمد و برابرم راه‌گشا بود. معتقدم یک فیلم به هر ترتیب تولید می‌شود، اما خیلی مهم است کارگردان آن با دانش باشد. این موضوع را خطاب به جوانان می‌گویم که یک کارگردان باید حتماً تاریخ سینمای ایران را خوانده و بلد باشد. ما وقتی گذشته فیلم‌سازان را مرور

حنیف سروری، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «گیج‌گاه» مطرح کرد

هدفی مشترک به اسم «مخاطب»

حنیف سروری که پیش از این تجربه فعالیت‌های مختلفی را در حوزه سینما داشته است، در تازه‌ترین تجربه خود در مقام تهیه‌کننده اجرایی فیلم سینمایی «گیج‌گاه»، نخستین فیلم سینمایی عادل تبریزی، در جشنواره فیلم فجر حضور دارد؛ فیلمی که داستان آن برآمده از دهه ۷۰ شمسی و فضای سینمای آن سال‌هاست. سروری در گفت‌وگو با نشریه روزانه سی‌ونهمین دوره جشنواره فیلم فجر درباره ویژگی‌های متفاوت این فیلم و هم‌چنین چگونگی تولید آن سخن گفت.

به همکاری ما در فیلم سینمایی «گیج‌گاه» شد. عادل تبریزی فیلم‌سازی با استعداد، زلال و با شور و شعور است که امیدوارم افرادی مانند او که با عشق به سینما کار می‌کنند و پله پله این مسیر سخت و ناهموار را طی کردند، هر روز در سینما زیاد شوند.

◆ فیلمنامه فیلم «گیج‌گاه» و سوزهای که دنبال می‌کند، تا چه اندازه شما را به عنوان تهیه‌کننده مجاب کرد تا به سراغ ساخت آن بروید؟
فیلمنامه این فیلم سینمایی به قلم عادل تبریزی و ارسلان امیری برگرفته از ایده اولیه عادل تبریزی است و بخش عمده این قصه پاراگراف‌هایی از زندگی خود اوست که سپس نقش و شکل گرفت و به نگارش درآمد. فیلمنامه «گیج‌گاه» هر فردی را که عاشق سینماست، تحت تأثیر قرار می‌دهد و درباره سینمای قهرمان‌پرور ایران است. من بر اساس آن چه یاد گرفتم و خواندم، سینمای ایران از سینمای هند بهره‌برداری کرده است که در آن همواره قهرمان مدنظر بود. حتی سینمای هالیوود هم از گذشته وام‌دار قهرمان بود.

◆ شما پیش از این تجربه‌های مختلفی چون دستگیری کارگردانی، مدیریت تولید و... در سینما داشته‌اید. چه شد که تصمیم گرفتید به عنوان تهیه‌کننده در فیلم سینمایی «گیج‌گاه» حضور پیدا کنید؟
بله، من از ابتدا در حوزه سینما فعالیت داشتم و همه جوانب این حوزه را تجربه کردم، اما کاری که انجام آن را در خود دیدم، تهیه و تولید آثار سینمایی بود و در همه کارهایی که حضور داشتم، در این زمینه به فعالیت پرداختم. آشنایی من با عادل تبریزی به فیلم سینمایی «نارنجی‌پوش» آقای داریوش مهرجویی باز می‌گردد و نقطه اشتراک من و عادل تبریزی حامد بهداد و دستگیری کارگردانی در این فیلم بود و سپس این آشنایی ادامه پیدا کرد و منجر

بیژن بنفشه‌خواه، سیاوش چراغی‌پور، حسن رضایی و رضا صفایی‌پور و... همه بسیار با عشق و علاقه وارد پروژه شدند. در واقع تکامل این پروژه از سوی این دوستان که با تمام وجود سر صحنه حاضر شدند، اتفاق افتاد.

♦ شما سابقه همکاری با داریوش مهرجویی را به عنوان دستیار دارید. تجربیات همکاری با او را تا چه اندازه و در چه زمینه‌هایی به کار گرفتید؟

هر لحظه در کنار استاد بزرگم آقای مهرجویی عزیز بودن برای من مکتب درس بود و من خدمت ایشان شاگردی کردم و از شیر و وجودشان نوشیدم؛ نه فقط در سینما، بلکه در زندگی هم از حضور پررنگ و پرنور ایشان بهره بردم و از لحظه لحظه حضور در کنار ایشان لذت بردم.

یک نکته‌ای از بیانات ایشان در زمانی که تصمیم به فیلم‌سازی گرفتیم، همواره آویزه گوش من است. آقای مهرجویی گفتند فیلم‌های من را نگاه کنید، تنها موضوعی که می‌توانم به شما یاد بدهم، این است که فیلمی بسازید که حکم یک کتاب را داشته باشد، نه روزنامه. در واقع از زمان و مکان جدا باشد، یعنی تاریخ مصرف نداشته باشد و مانند یک زمان هر زمان که مخاطب آن را می‌بیند، یا می‌خواند، برایش تازه و ناب باشد.

فیلم‌های آقای مهرجویی هم چنین ویژگی‌ای دارد. هر فیلم ایشان را هر وقت تماشا کنیم، تازه است. من هم سعی کردم در زندگی هنری خودم کارهایی را انتخاب کنم که چندان وابسته به زمان، موقعیت و جغرافیای خاصی نباشد. البته که ما چندان نمی‌توانیم خارج از جغرافیای خود حرف زیادی بزنیم، چون اجتماع ما برگرفته از جغرافیایی است که در آن زندگی می‌کنیم. اما سعی کردیم این موضوع را تا جایی رعایت کنیم که جهان بزرگی را که آقای مهرجویی برای ما ترسیم کرده است، بتوانیم به همان وسعت ببینیم. ما که انگشت کوچک ایشان هم نمی‌شویم، اما از ایشان یاد گرفتیم تا بتوانیم آثاری بسازیم که اگر فردا یا ۱۰ سال دیگر مردم دیدند، از آن لذت ببرند و چندان وابسته به زمان نباشد. البته فیلم «گیج‌گاه» دغدغه زمان و مکان دارد، اما فیلم دربردارنده پیام و حرف‌هایی درباره احترام به کانون گرم خانواده، روابط عاشقانه مردم و... است و هیچ‌وقت قدیمی نمی‌شود.

به نظرم این قهرمان به هر نوع و شکلی انسان را به جهت و سویی سوق می‌دهد و هدف آن بحث تربیتی است. حال چه بحث قهرمان خوب و چه قهرمان بد باشد. مخاطب خود باید بین این دو دست به انتخاب برزد. در واقع قهرمانی که در دهه ۶۰ تا ۷۰ سینمای ایران داشتیم، به ما نشان داد که چه اندازه قهرمان در فیلم‌ها پرمخاطب و تاثیرگذار است. این امر هدف واحد من، عادل تبریزی، ارسلان امیری و حامد بهداد برای ساخت فیلم «گیج‌گاه» بود.

♦ به نقش حامد بهداد اشاره کردید. او فارغ از بازیگری تا چه اندازه در ساخت این فیلم نقش داشت؟

حامد بهداد از ابتدای نگارش فیلمنامه «گیج‌گاه» حضور داشت و حتی می‌توانم بگویم از روزی که عادل تبریزی وارد عرصه سینما و کارگردانی شد، حامد بهداد نقشی پررنگ و پرانرژی برای او داشته است. او مانند برادر بزرگ‌تر پشت و پناه ما بوده و از هدایت‌های او بهره بردیم. حامد بهداد همان‌طور که همه می‌دانند، در حوزه سینما با دانش است و بسیار ما را به این سمت تشویق کرد که اگر این فیلم را با انرژی و خوب بسازیم، قطعاً تاثیرگذار خواهد بود.

حضور او مهر تایید ما پای این فیلم شد که تا پایان پای آن بایستیم. البته همین که امسال در جمع ۱۶ فیلم حاضر در جشنواره فیلم فجر هستیم، برای ما یک دنیا ارزش دارد و نتیجه زحمات و کار خود را گرفتیم.

♦ در این پروژه بازیگران سرشناس دیگری هم حضور دارند که برخی همچون جمشید هاشم‌پور خود از قهرمانان سینمای ایران در دهه ۶۰ به شمار می‌آیند. نظرتان درباره ترکیب بازیگران این فیلم چیست؟

جمشید هاشم‌پور عزیز بنیان این پروژه بود و اگر ایشان حضور در فیلم را قبول نمی‌کردند، «گیج‌گاه» هرگز ساخته نمی‌شد. در واقع اگر ایشان، همسرشان و دخترانشان همراه ما نبودند، این فیلم به سرانجام نمی‌رسید. هم چنین حمایت باران کوثری که مردانگی را در این پروژه تمام کرد، بسیار برای ما ارزشمند بود و در کنار او بهرنگ علوی، امیرحسین رستمی، سروش صحت، نادر سلیمانی، فرهاد آبیخ،

روایت مهدی گنجی از ساخت مستند «روایهای خالکوبی شده»

نوجوانانی که می‌خواهند فوتبالیست شوند

من فکر می‌کنم هر جشنواره‌ای سکویی برای دیده شدن و معرفی بهتر هر فیلم است و به تبع این تعریف، جشنواره فیلم فجر هم قطعا باعث دیده شدن فیلم‌های مستند شده و در نتیجه موجب می‌شود منتقدان بیشتر به فیلم‌های مستند بپردازند، مردم بیشتر به تماشای آن‌ها بنشینند و بازخوردهایی از این نمایش‌ها به فیلم‌سازان داده شود تا در کارهای بعدی‌شان بهتر کار کنند. تنها نکته‌ای که باید به آن توجه کنیم، این است که جشنواره فیلم فجر می‌تواند پلی میان مخاطبان مستند و فیلم‌های مستند باشد. قطعا همه جامعه مخاطب مستند نیستند، ولی اتفاقی که در جشنواره‌های بزرگ دنیا می‌افتد، هدایت مخاطبان علاقه‌مند به سمت دیدن فیلم‌های مستند است. فکر می‌کنم اگر جشنواره فیلم فجر هم این سیاست را در پیش بگیرد، بیشتر می‌تواند به دیده شدن فیلم‌های مستند کمک کند. چون همان‌طور که از نام جشنواره فیلم فجر پیداست، این جشنواره جشن سینمای ایران است و نباید تمرکز آن فقط روی فیلم‌های داستانی باشد.

در رابطه با ساختن فیلم «روایهای خالکوبی‌شده»، این فیلم به سفارش تهیه‌کننده ساخته شد. قرار بود کمپ فوتبالی در ایران با مشارکت ایرانسول و لیگ فوتبال اسپانیا یعنی لالیگا برگزار شود و مستندی از این کمپ و اتفاقات آن ساخته شود. کاری که من انجام دادم، این بود که این مستند را از شکل موضوعی که بستر فوتبالی داشت، خارج کردم و آن را به فیلمی شخصیت‌محور با لایه‌های اجتماعی تبدیل کردم و شخصیت‌ها را بسط دادم تا ما به دنیای آن‌ها نزدیک شویم.

از آن جایی که در فیلم‌های قبلی من تم مشترکی در رابطه با رویکرداری و به دنبال رویاها رفتن وجود داشت، سعی کردم این فیلم را هم به این سمت و سو ببرم. در مستند «روایهای خالکوبی‌شده» ما با نوجوانانی از سراسر کشور روبه‌رو هستیم که هم خودشان و هم خانواده‌هایشان فکر می‌کنند، فوتبال رویای بزرگ آن‌هاست و اگر به آن دست پیدا کنند، زندگی‌شان متحول می‌شود. این خط تم اصلی فیلم است که من در نظر گرفتم. فکر می‌کنم این مستند بیشتر از آن‌که ورزشی باشد، یک مستند اجتماعی و شخصیت‌محور است. شخصیت‌ها از جاهای مختلف با فرهنگ و جغرافیای متفاوتی هستند، همین کنار هم قرار گرفتن آن‌ها فکر می‌کنم به ما شناختی از نوجوانان امروز ایران می‌دهد که قطعا با نوجوانی نسل من بسیار متفاوت است. آن‌ها هم بسیار آگاه‌تر و عمل‌گراتر هستند، شاید به همین دلیل است که فیلم در روند قصه سعی کرده است بخشی از این وجود و ذهن این شخصیت‌ها و خانواده‌هایشان را نشان دهد تا شناخت بهتری نسبت به این نسل پیدا کنیم.

پادشاهت رزق که بیای حضور در نقش مادر تصویب شد
سیمرغی که حاصل رزق مادران است

پادشاهت رزق ممانی
رچای مادر در قاب جشنواره

بازیگران زنی که برای حضور در نقش مادر تحسین شدند

سیمرغی که حاصل رنج مادران است

زنان سینمای ایران در جشنواره فیلم فجر بیش از هر نقشی به دلیل حضور در نقش مادر موفق به کسب سیمرغ بلورین یا دیپلم افتخار شده‌اند. از رقیه چهره‌آزاد که هم چنان می‌توان او را ماندگارترین و برجسته‌ترین تصویر مادر در سینمای ایران دانست تا جمیله شیخی در «لیلا» که تفاوت بسیاری با عمده مادران سینمای ایران دارد و ترانه علیدوستی و اسامی دیگر. در ادامه به بهانه پرداخت قابل توجه فیلم‌های جشنواره سی و هشتم به شخصیت مادر، شخصیت‌های مادری که در جشنواره فجر تحسین شده‌اند، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

رقیه چهره‌آزاد؛ ایفای نقشی ماندگار

زمانی که مادر، چادر مشکی به سر، دستان سفیدش را روی دستگیره قرار می‌دهد و وارد حیاط خانه می‌شود و پشت سر، پسرش چادر مادر را می‌بوید و می‌بوسد، یکی از خاطره‌سازترین قاب‌های سینمای ایران را با موضوع مادر خلق می‌کند... مادر با رنگ تیره چادر، غم خانه را در نبود خود نمایان می‌کند، اما با پیش رفتن دقائق فیلم لباس او روشن‌تر می‌شود و نور خانه بیشتر، تا جایی که مادر سفیدپوش می‌شود، اما دیگر نفس ندارد. رقیه چهره‌آزاد برای جان‌بخشی به نقش ماندگاری که علی حاتمی برای او نوشته بود، موفق شد در هشتمین دوره جشنواره فیلم فجر سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول زن را به دست بیاورد.

جمیله شیخی؛ یک مادر متفاوت

جمیله شیخی با جدیتی که در ظاهر و ویژگی

بازیگری خود داشت، حضور بسیار موفقی در فیلم سینمایی «مسافران» به کارگردانی بهرام بیضایی به دست آورد. او در این فیلم در نقش مادر ظاهر می‌شود، اما شمایی که او از مادر نمایش می‌دهد، بسیار متفاوت از دیگر مادران سینمای ایران است. ایمان محوری‌ترین ویژگی شخصیتی این مادر است. او در مقابل همه، که پذیرفته‌اند تصادف اتفاق افتاده و دختر و داماد و نوه‌های او در تصادف فوت شده‌اند، این رانمی‌پذیرد و همین باور اوست که صحنه‌های پایانی فیلم را رقم می‌زند.

شیخی در فیلم «لیلا» هم به همین ترتیب مادری بود تاثیرگذار. او نگران آن است که پسرش از داشتن فرزند محروم بماند و بر همین اساس سعی می‌کند عروس خود را مجاب کند که در زندگی تغییری دهد. او در این فیلم هم به گونه‌ای ظاهر شد که سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش مکمل را کسب کند.

پروین دخت یزدانیان؛ بی‌بی پراز مهر

بی‌بی در «قصه‌های مجید» مادر مجید نیست و بی‌بی یا همان مادر بزرگش است. درگیری و محبت میان این دو، تنهایی آنان در آن خانه حیاط‌دار بزرگ و کنار آمدن‌های بی‌بی با خلق و خویی که مجید از خود بروز می‌دهد و نگرانی‌هایش از کارهای عجیب و غریب این پسر نوجوان مجموعه‌ای از ویژگی‌های بی‌بی را شکل می‌دهد. پروین دخت یزدانیان برای بازی در فیلم

دنیایی که برای خود و کودکش می‌سازد، و در نهایت شناسنامه‌ای که برای بچه می‌گیرد، همگی تصویری تازه از یک مادر جوان در سینما نمایش می‌دهد. ترانه علیدوستی در اوج جوانی سیمرغ را گرفت، اما در ادامه راه بازیگری خود به گونه‌ای عمل کرد که نشان داد این جایزه بی‌دلیل به او اعطا نشده است.

نیکی کریمی؛ جنگ برای نگاه داشتن فرزند

پنچیدگی‌های نگاه‌داری از فرزند در ایران از سوی مادران، تهمینه میلانی را بر آن داشت تا «واکنش پنجم» را بسازد و ایفای نقش مادری را که برای نگاه داشتن فرزندانش کنار خود به مشکل برخورد، بر عهده نیکی کریمی قرار دهد. کریمی در بیست و یکمین دوره جشنواره فیلم فجر برای حضور در این فیلم و «دیوانه‌ای از قفس پرید» سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول زن را دریافت کرد.

هنگامه قاضیانی؛ مادری که رنج دیده نشدن می‌کشد

پیش از آن که رضا میرکریمی در «به همین سادگی» زنی خانه‌دار را با بازی هنگامه قاضیانی تصویر کند، کسی آن چنان از روزمرگی‌های زنان در خانه نگفته بود. هنگامه قاضیانی در فیلم میرکریمی نقش مادری را ایفا می‌کند که در خانه سرگرم رسیدگی به فرزندانش است و در اندک زمان خالی خود کمی هم می‌نویسد. دنیای مادر پر است از مسئولیت‌های اطرافش، اما رنج نادیده گرفته شدن از سوی اطرافیان حس آزادهنده‌ای است که دست از سر او برنمی‌دارد.

ساره بیات؛ صدقاتی که در چشمان راضیه بود

در میان همه پرسش‌ها و اما و اگرهایی که «جدایی نادر از سیمین» ایجاد می‌کرد و گیجی مخاطب نسبت به این‌که حقیقت چیست، این لحن و چشمان صادق راضیه با بازی ساره بیات بود که برخی ابهامات را برطرف می‌کرد. گویی تکلیف مخاطب با راضیه روشن بود؛ مادری که هم باید کار کند و هم از سمیه دختر کوچک خود نگاه‌داری کند و در عین حال سقط جنینش او را به در دسر می‌اندازد. دیپلم افتخار بازیگر نقش مکمل زن، جایزه‌ای بود که از جشنواره بیست و نهم نصیب بیات شد.

مریلا زارعی؛ الفتی که محوشدنی نیست

دومین فیلم سینمایی نرگس آبیار «شمار ۱۴۳» بود که توانست در جشنواره فیلم فجر بسیار جلب توجه کند. غافل‌گیری این فیلم در پایان و نمایش همه حسرتی که این مادر در جریان فیلم می‌کشد، تصویری تازه و متفاوت از مریلا زارعی در جشنواره به نمایش گذاشت. او برای این حضور توانست سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول زن را کسب کند.

ثریا قاسمی؛ پا به میدان جنگ گذاشت

ثریا قاسمی در فیلم سینمایی «ویلاهای» به کارگردانی منیر قیدی در نقش مادری ظاهر شد که با ورود به منطقه‌ای در پشت میدان جنگ با اتفاقات تازه‌ای روبه‌رو می‌شود. این حضور برای قاسمی که سابقه سال‌ها بازی در سینما را دارد، سیمرغ بلورین بازیگر نقش مکمل زن را به همراه آورد.

«صبح روز بعد» دیپلم افتخار بازیگری را از فجر گرفت. او مادر کیومرث پوراحمد بود و در فیلم پسر خود خوش درخشید و به یکی از نقاط قوت این اثر بدل شد.

احترام سادات حبیبیان؛ مادری در

مقابل دوربین پسر

احترام سادات حبیبیان، مادر علیرضا داوندزاد کارگردان شناخته‌شده سینما، در فیلم پسر خود «مصایب شیرین» ظاهر شد و موفق شد سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش مکمل زن را کسب کند. او در این فیلم در نقش مادر بزرگ حاضر می‌شود و حضور او در کنار نوه‌هایش منجر به کسب سیمرغ بلورین جشنواره فجر دوره هفدهم شد.

ترانه علیدوستی؛ غافل‌گیری داوران

چه کسی بود که بیستمین دوره جشنواره فیلم فجر به تماشای «من، ترانه، ۱۵ سال دارم» بنشیند و از تماشای بازیگر تازه‌وارد این فیلم غافل‌گیر نشود. ترانه علیدوستی تازه از راه رسیده بود که رسول صدرعاملی ایفای نقش ترانه را برعهده او گذاشت. دختری ۱۵، ۱۶ ساله که بعد از نامزدی درمی‌یابد باردار است، نامزد او و مادر نامزدش مایل نیستند این بچه به دنیا بیاید، اما ترانه با وجود آن سن و سال کم می‌خواهد بچه خود را نگه دارد. او روی پای خود می‌ایستد و بچه را به دنیا می‌آورد. مادرانگی ترانه، تک لحظه‌هایش با فرزندش،

فیلم سینمایی ویلاهای

۱۳۶۸

رقیه چهره آزاد

مادر

۱۳۷۰ ۱۳۷۵

جمیله شیخی

مسافران • لیلا

۱۳۷۱

پروین دخت یزدانیان

صبح روز بعد

۱۳۷۷

احترام سادات حبیبیان

مصائب شیرین

۱۳۸۰

ترانه علی دوستی

من ترانه ۱۵ سال دارم

۱۳۸۱

نیکی کریمی
واکنش پنجم

۱۳۸۶

هنگامه قاضیانی
به همین سادگی

۱۳۸۹

ساره بیات
جدایی نادر از سیمین

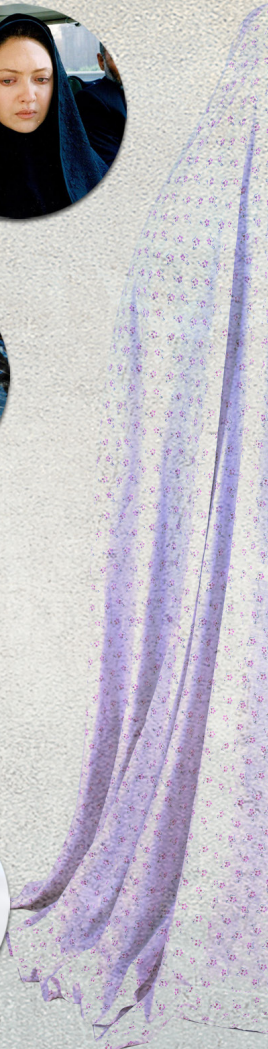
۱۳۹۲

مریلا زارعی
شمار ۱۴۳

۱۳۹۵

ثریا قاسمی
ویلائی‌ها

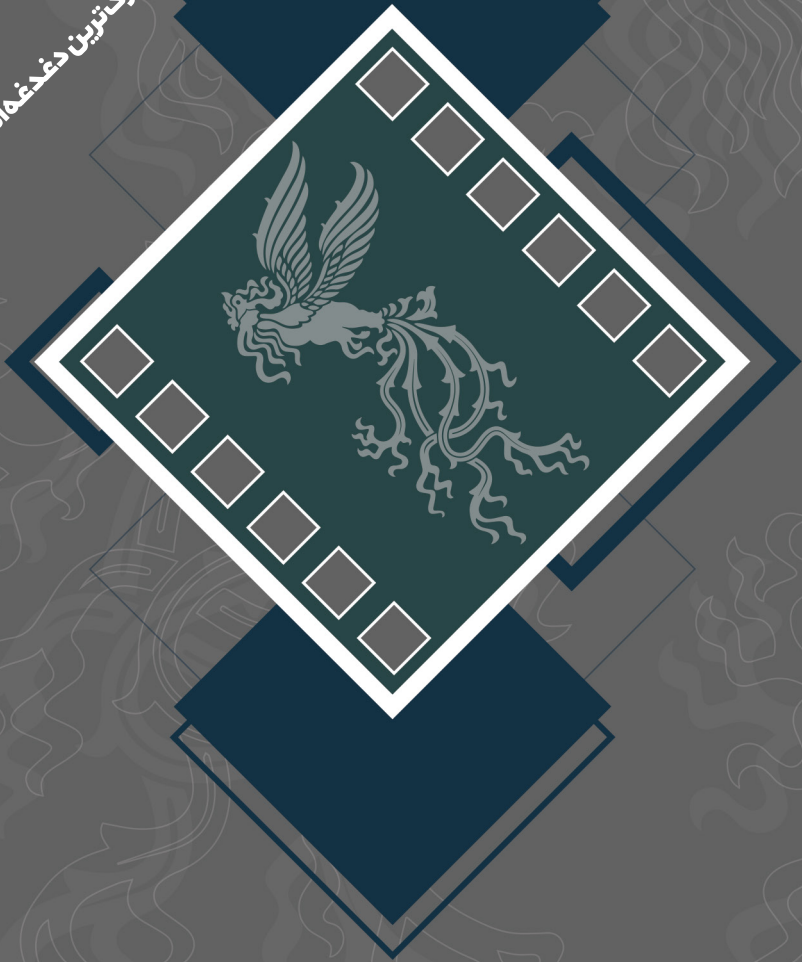
سیدرضا منامی

ردپای مادر در قاب جشنواره

جشنواره سی و نهم نه تنها صاحب آثاری بود که در آن‌ها کاراکتر مادر در شمایل و موقعیت‌های مختلفی بازنمایی می‌شد، که امسال روز مادر هم در میانه آن قرار گرفته بود و حتی فیلمی هم به اسم «امان» داشتیم. واقعیت این است که جایگاه مادر در فرهنگ ما به قدری والا است که حرف زدن از کاراکتر مادر گویی تقلیل مقام مادری به یک نقش دراماتیک است. گرچه در عالم واقع و بیرون از قاب سینما هم می‌توان مادranگی را دراماتیک‌ترین نقش انسانی و اجتماعی دانست که سرشار از قصه‌ها و غصه‌هاست. شاید بیشترین فیلمی که به مسئله مادranگی پرداخته، فیلم «امان» آرژانسی باشد که عنوانش یادآور فیلم «مهمان مامان» داریوش مهرجویی است. در فیلم «امان» شاهد تصویری از رنج‌ها و صوری‌های مادranه هستیم که برای نجات فرزندانش می‌جنگد. اغلب فیلم‌های امسال که به موقعیت مادر پرداختند یا ردپای مادر و مادranگی در آن پررنگ بوده، روایتی واحد از آن نداشتند و حتی در برخی فیلم‌ها مثل «ستاره بازی» تصویری از یک مادری مسئولیت را می‌بینیم که در گسست از فرزندش به دلیل ازهم‌پاشیدگی خانواده نمی‌تواند نقش مادranه خود را ایفا کند. گرچه همین مادر هم چنان دغدغه فرزندش را دارد و نگران اوست. کم‌وبیش همین موقعیت را در فیلم «روشن» و مادر این فیلم با بازی سارا بهرامی هم می‌بینیم که به دلیل تنش‌هایی که با همسرش دارد، نمی‌تواند نقش مادری خود را به درستی ایفا کند. باین حال باز هم نگران دخترش است. درست مثل نگرانی و دست و پا زدن‌های مادر فیلم «روزی روزگاری، آبادان» با نقش آفرینی فاطمه معتمدآریا که با چنگ و دندان از دو فرزندش در برابر ناملایمات صیانت می‌کند. البته در بسیاری از فیلم‌ها مادربودگی و همسربودگی بر هم مماس بوده و به موازات هم و متاثر از هم پیش می‌رود، یا زن بودن او به یک تهدید برای مادر و همسر بودن بدل می‌شود. مثل موقعیت الناز شاکردوست در فیلم «البلق». در فیلم «رمانتیسم عماد و طوبا» هم موقعیت مادranه از منظر روان‌شناسی و تربیتی مورد توجه قرار می‌گیرد و این‌که چطور دو نقش همسری و مادری می‌تواند گاه به یک تعارض و تنش بدل شود و برهم تأثیر مخرب بگذارد. در فیلم «مصلحت» نیز یک مادر بین همسر و فرزندش که فرار است اعدام شود، قرار گرفته و یکی از پیچیده‌ترین موقعیت‌های مادranه را رقم می‌زند. پسری که به حکم پدر قاضی‌اش باید قصاص شود. موقعیت مادranه در این‌جا بین عاطفه و عقیده قرار گرفته و یکی از دشوارترین تجربه‌های مادranه به تصویر کشیده می‌شود. اما امسال در میان این همه مادری‌های سینمایی که در فیلم‌ها می‌بینیم، شاید هیچ مادری در ذهن مخاطب به اندازه یک مادر که خارج از قاب سینما بوده، حک نشده باشد. مادر علی انصاریان که امسال پسرش را از یکی از فیلم‌های جشنواره حضور داشت، اما درست در روز مادر پسرش را از دست داد.

پایمان نشدن حق فیلم سازان بزرگترین ضعف نام بود

گفتگو با نواز همید کاروه طارنده، مدیرمسئله دوره از جشنواره فیلم فجر

گفت و گو با ابراهیم داروغه‌زاده، دبیر سه دوره از جشنواره فیلم فجر

پایمال نشدن حق فیلم‌سازان بزرگ‌ترین دغدغه‌ام بود

◇ نژاد پیکانیان

مسئولیت سه دوره برگزاری جشنواره فیلم فجر برعهده ابراهیم داروغه‌زاده بود؛ او با وجود جوانی، زمانی دبیری جشنواره فیلم فجر را برعهده گرفت که در زمینه مدیریت کم‌سابقه نبود و اتفاقاً تجربیات قابل توجهی را اندوخته بود. او در جریان مدیریت در سینمای ایران مدتی مدیرعامل موسسه رسانه‌های تصویری بود. داروغه‌زاده همچنین دوره‌ای هم مسئولیت مدیرعاملی مؤسسه تصویر شهر را برعهده داشت. این مدیر سینمایی در نیمه دوم دهه ۹۰ بار دیگر مسئولیت پراهمیتی را در سینمای ایران برعهده گرفت و از خرداد ۱۳۹۶ تا تیر ۱۳۹۸ معاون ارزش‌یابی و نظارت سازمان سینمایی بود. در همان زمان بود که پای این مدیر به جشنواره فیلم فجر هم باز شد و در جایگاه دبیر جشنواره فیلم فجر از سال ۹۶ تا ۹۸ این رویداد سینمایی را برگزار کرد.

سال‌هایی که داروغه‌زاده به عنوان دبیر در راه جشنواره فیلم فجر قرار داشت دورانی بود که این جشنواره با حاشیه‌های محدود و البته نظم و دقت زیادی برگزار می‌شد؛ موضوعی که از نظر دبیر این رویداد از ضروریات و بدیهیات اولیه برگزاری بوده و او و تیمش نیز تلاش کردند تا این مهم به بهترین نحو در جشنواره جاری شود.

اما سه دوره برگزاری جشنواره نمی‌تواند چندان هم بی‌سروصدا باشد و به هر حال او و تصمیماتش به دور از انتقادها نمی‌ماندند، اما ویژگی‌های مثبت این جشنواره نیز حتی گاه از نظر منتقدان پنهان نبود.

در این سال‌ها تلاش شد تا شرایطی برای برگزاری جشنواره در شهرستان‌ها به خوبی فراهم شود. جشنواره فیلم فجر در این سه سال میزبان آثار کارگردانان مختلفی بود که هر کدام با ویژگی‌ها و امتیازات خود توانستند فضایی را ایجاد کرده و مخاطبان را با خود همراه کنند.

دکتر داروغه‌زاده در گفت و گو با بولتن روزانه سی و نهمین جشنواره فیلم فجر از جزئیات برگزاری جشنواره در دوران دبیری‌اش و سیاست‌هایی حاکم بر این رویداد سخن گفته است.

نشست خبری سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر

باشند. این جاست که دبیر جشنواره باید کمک کند این نظرها به یک اجماع و جمع‌بندی برسد. اصلاً یکی از وظایف دبیر در جلسات دوری همین است. ما هیچ وقت نخواستیم نظر خودمان را تحمیل کنیم و تنها، شرایطی را فراهم کردیم که داوران بتوانند با اجماع رأی صادر کنند و هیچ‌کس هم از رأیی که داده و جایزه‌ای که تعلق گرفته، ناراضی نباشد.

◇ دغدغه‌تان این بوده که داورهایتان اقتناع شوند، یا سینماگرانی که در سالن بودند؟ که البته در دوران دبیری شما برخی از آن‌ها که روی سن آمدند، اعتراض‌هایی هم داشتند...

هدفمان اقتناع و اجماع نظر داوران بود و این‌که تا جایی که ممکن است، آرا با دقت نهایی شوند. طبیعی است که وقتی ۲۲ یا ۳۰ فیلم در جشنواره داریم و هر فیلم حدود ۱۵ شانس برای نامزدی و برنده شدن دارد، درنهایت ۱۵، ۱۶ نفر از کل این عزیزان جایزه می‌گیرند. ممکن است اعتراض‌هایی هم وجود داشته باشد، همه آن‌هایی که جایزه نمی‌گیرند، معترضان بالقوه هستند. البته که بهتر است این فرهنگ جا بیفتد که فیلم‌سازان به نظر هیئت داوران احترام بگذارند. دوری در سینما مثل

مراسم قرعه‌کشی برنامه نمایش فیلم‌ها در سینمای رسانه

◇ آقای داروغه‌زاده، در دوره دبیری‌تان در جشنواره، زمانی که می‌خواستید هیئت انتخاب و دوری را بچینید، در تنوع و انتخاب آنان چقدر دستتان باز بود و چقدر محدودیت داشتید؟ می‌خواهم بدانم مشخصاً چه موانعی وجود داشت و این‌که اشخاصی برای حضور در جمع داوران یا هیئت انتخاب به شما توصیه می‌شدند؟

روند انتخاب هیئت داوران به این شکل است که دبیر ترکیبی از سینماگرانی را که در جشنواره فیلم ندارند و شایستگی‌های دوری این رویداد بزرگ سینمایی را هم دارند، انتخاب می‌کند و به شورای سیاست‌گذاری پیشنهاد می‌دهد. شورای سیاست‌گذاری لیست پیشنهادی دبیر را در جلسه مشترک بررسی می‌کند و پس از ارائه نظرات و پیشنهادات، جمع‌بندی نهایی انجام می‌شود. برای هیئت انتخاب مهم‌ترین توصیه و تأکید این بود که دو سه نفر از اعضای شورای پروانه نمایش در ترکیب هیئت انتخاب حضور داشته باشند.

◇ خود شما اهل دیدن فیلم‌ها با هیئت انتخاب و داوران بودید و درباره فیلم‌ها نظر می‌دادید؟

بله، تمام فیلم‌ها را با هیئت‌های انتخاب و دوری می‌دیدم، در بیشتر جلسات بحث و گفت‌وگو حضور داشتم و نظرات خود را هم مطرح می‌کردم. البته همیشه احترام به نظرات و آرای این عزیزان اصل بوده است و حمایت و صیانت از آرای داوران را وظیفه خود می‌دانستم.

◇ دست داوران را برای جایزه دادن چقدر باز می‌گذاشتید؟ داوران معمولاً می‌گویند هیچ‌کس کاری به کار ما برای آرا و جایزه‌ها نداشت، اما بعضاً نتیجه‌ها طور دیگری رقم می‌خورد...

همیشه به نظر داوران احترام گذاشتم و به نظرم داورانی که انتخاب می‌شوند، همه‌شان آن‌قدر وجهت دارند و برای خودشان آن‌قدر ارزش قائل هستند که پای رأی و انتخابشان بایستند، اما در بحث دوری نکته‌ای وجود دارد و آن این است که خود داوران هم ممکن است در برخی موارد با هم اختلاف نظر داشته

اعتراض همایون غنی‌زاده به جایزه خود بود. اصلاً نگاه‌های این چنینی در فجر و اعتراض‌ها روی سن چه حس‌وحالی در شما به عنوان دبیر ایجاد می‌کرد؟

رفتار آقای غنی‌زاده که اتفاقاً فیلم بسیار خوب و متفاوتی ساخته بودند، حرفه‌ای نبود و در همان زمان واکنش همکارانشان را به همراه داشت. اما باید بپذیریم رنگین‌کمان سینمای ایران در جشنواره فیلم فجر جلوه‌گر می‌شود و این رنگارنگی اندیشه و هنر، حاشیه‌های خودش را دارد که اتفاقاً این مسئله یکی از جذابیت‌های این رویداد فرهنگی هنری است. من شخصاً مشکلی با این حواشی نداشتم و آن‌ها را طبیعی می‌دانستم.

◇ در دوره دبیری شما یک کارگردان زن سیم‌رغ بلورین کارگردانی را گرفت و هم چنین در هیئت داوری در هر سه دوره یک داور زن حضور داشت. این نگاه ناشی از چه سیاستی بود؟

جامعه ما در تمام بخش‌ها از کمبود نگاه زنانه رنج می‌برد. بخش قابل توجهی از بی‌نظمی، خشم و عدم تعهد که در جامعه ایرانی در جریان است، ناشی از حضور کم‌رنگ زنان در جایگاه‌های تاثیرگذار است. امیدوارم در سینما هم فیلم‌سازان زن موفق بیشتری داشته باشیم. ناگفته نماند سیاست سازمان سینمایی هم حمایت از حضور بیشتر زنان در جشنواره فیلم فجر بود.

◇ یکی از چالش‌های دبیران برای برپایی جشنواره فیلم فجر، ایجاد نظم در این رویداد است. در دوره‌ای که شما دبیری جشنواره را برعهده داشتید، نظم یکی از ویژگی‌های بارز بود. برای رسیدن به این نظم چه طراحی‌ها و برنامه‌هایی داشتید؟

جشنواره فیلم فجر مهم‌ترین و باسابقه‌ترین رویداد فرهنگی هنری کشور است و طبیعتاً نظم در چنین آیینی از بدیهیات و ضروریات است. که البته از دوره‌های قبل این مسئله امتداد داشته است. در دوره‌هایی هم که بنده مسئولیت داشتم، سعی کردیم این رویه که مطالبه به‌حق سینماگران و

مراسم رونمایی از پوستر سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر

هدفمان اقناع و اجماع نظر داوران بود و این‌که تا جایی که ممکن است، آرا با دقت نهایی شوند. طبیعی است که وقتی ۲۲ یا ۳۰ فیلم در جشنواره داریم و هر فیلم حدود ۱۵ شانس برای نامزدی و برنده شدن دارد، در نهایت ۱۵، ۱۶ نفر از کل این عزیزان جایزه می‌گیرند. ممکن است اعتراض‌هایی هم وجود داشته باشد

فوتبال خط‌کشی شده نیست. در سینما یک محصول فرهنگی هنری را می‌بینیم و داوری کیفی می‌کنیم. کسانی که فیلم‌ها را می‌بینند، با ذهنیت، دانش و نگاه هنری خودشان با اشاراتی که به سینما دارند، داوری می‌کنند و طبیعی است که داوران مختلف می‌توانند نظرات متفاوت داشته باشند. امیدوارم فیلم‌سازان در هر دوره‌ای پذیرای نظرات داوران باشند، چون ممکن است سال بعد خودشان داور همین جشنواره شوند.

◇ اختتامیه جشنواره سال ۹۶ و اعطای دو سیم‌رغ کارگردانی به ابراهیم حاتمی‌کیا و بهرام توکلی و اعتراض حاتمی‌کیا به این موضوع، از حواشی پررنگ آن دوره از جشنواره بود. این موضوع را چطور تحلیل می‌کنید؟

در آن سال هیئت داوران برای انتخاب یک نفر برای جایزه بهترین کارگردانی به اجماع نرسیدند و پس از ساعات‌ها بحث، درخواست کردند که این جایزه به دو کارگردان برای دو فیلم که اتفاقاً هر دو هم فیلم‌هایی با موضوع مقاومت و دفاع مقدس بودند، تعلق بگیرد، که البته بهتر بود این اتفاق نمی‌افتاد. اما اعتراض آقای حاتمی‌کیا به این موضوع نبود. بخشی از اعتراض ایشان به نگاه داوران به موضوع فیلم بود و این‌که چرا فیلمنامه فیلم «به وقت شام» نادیده گرفته شده و یک بخش از اعتراض هم به یک برنامه سینمایی در تلویزیون بود که نقد تندی علیه این فیلم در آن مطرح شده بود.

◇ یکی دیگر از همین حواشی در سال ۹۷ و

دوره‌ای که برگزار کردیم، با هزینه يك دوره برگزاری جشنواره سال قبل از ما برابری می‌کرد.

معمولا وقتی می‌خواهیم برنامه‌ای را شروع کنیم، ایده‌آلهایی در ذهن داریم، اما در ادامه مسیر با دست‌انداذهایی مواجه می‌شویم. در برگزاری جشنواره فجر چقدر به ایده‌آلهایی که در ذهن داشتید و برنامه‌ریزی‌هایتان برای این اتفاق که از ابتدا داشتید، رسیدید؟
جشنواره وجوه مختلفی دارد؛ یکی جنبه مسابقه است، این که فیلم‌های خوبی انتخاب شوند و این فیلم‌ها به شکل منصفانه داوری شوند. آیین‌های نمایش و مراسم اهدای جوایز به بهترین شکل ممکن برگزار شود. جشنواره فیلم فجر در کشور ما بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی هنری است که در طول سال برگزار می‌شود. ما هیچ رویداد فرهنگی هنری به این وسعت نداریم که همه از چند ماه زودتر درگیر آن شوند. طبیعتا با توجه به این میزان علاقه و اشتیاق که مردم، رسانه‌ها و سینماگران

اهالی رسانه بود، تقویت شود و برای رسیدن به این مهم همکاری و همراهی مدیران اجرایی باتجربه‌ای که هر يك سال‌ها در ستاد اجرایی جشنواره فیلم فجر سابقه مدیریت داشتند، بیشترین نقش و تاثیر را داشت.

◇ از نخستین تغییراتی که با حضور شما در جشنواره فجر رخ داد، جابه‌جایی محل کاخ جشنواره بود؛ موضوعی که در سال‌های قبل و استقرار آن در برج میلاد بسیار مورد توجه قرار گرفت. این جابه‌جایی به چه دلیل بود و از نتیجه آن راضی بودید؟

یکی از مشکلات شهر تهران، نداشتن يك فضای مناسب فرهنگی هنری برای برگزاری رویدادهای بزرگ فرهنگی هنری مانند جشنواره فیلم فجر است. سالن همایش‌های برج میلاد همان‌طور که از نامش مشخص است، سالن استاندارد نمایش فیلم نیست. انتظار فیلم‌سازان ایجاد شرایط استاندارد صدا و تصویر در نمایش‌های جشنواره است، به‌ویژه نمایش‌هایی که منتقدان و رسانه‌ها مخاطب آن‌ها هستند. نکته دیگر این که رویه سال‌های قبل این‌گونه بود که برج میلاد تقریبا میزبان تمام مهمانان جشنواره، اعم از رسانه‌ها، سینماگران و مدیران فرهنگی هنری کشور بود و این ازدحام جمعیت مشکلات و بی‌نظمی‌های بسیاری ایجاد می‌کرد که مورد اعتراض اهالی رسانه بود. شاید پردیس ملت مکان ایده‌آلی برای جشنواره فیلم فجر نباشد، اما مکان استاندارد برای نمایش فیلم‌ها برای اهالی رسانه بود.

◇ اصلی‌ترین دغدغه‌ای که در این سه سال در جریان برگزاری جشنواره، ذهن شما را به خود مشغول می‌کرد، چه بود؟

این که حق هیچ فیلم و فیلم‌سازی پایمال نشود. این که داوران بدون فشارهای بیرون سینما فیلم‌ها را داوری کنند و مجبور به تغییر جایزه نشوند. این که فیلمی که انتخاب شده، با فشار يك نهاد و ارگان کنار گذاشته نشود. هزینه‌های کدایی جشنواره از دیگر دغدغه‌های من بود که خوش‌بختانه علی‌رغم تورم‌های چندصد درصدی، هزینه‌های جشنواره سه

فیلم‌های جشنواره حتما نسبت مستقیمی با انقلاب اسلامی داشته باشند. تفسیری هم که از ارزش‌های انقلاب اسلامی می‌دهند، خیلی محدود است. در صورتی که این جشنواره متعلق به تمام سینمای ایران با سلیقه‌های متنوع است.

از سوی دیگر، حضور مقامات سیاسی در سطح معاون رئیس‌جمهور، وزرا، نمایندگان مجلس و شورای شهر در آیین‌های اختتامیه جشنواره فیلم فجر یکی دیگر از محدودیت‌هایی است که مانع از برگزاری یک مراسم سینمایی حرفه‌ای، استاندارد و منظم در شأن سینمای فاخر ایران می‌شود. همه این‌ها می‌تواند محدودیت‌هایی باشد که شما باید آن‌ها را هنرمندانه مدیریت کنید و جشنواره را به گونه‌ای برگزار کنید که در مجموع به نفع سینمای ایران شود و باعث رشد و پیشرفت آن نیز باشد.

◇ یکی از موضوعاتی که می‌تواند در سیاست و مدیریت جشنواره مطرح شود، کاهش جایزه‌هاست؛ اتفاقی که در دوره مدیریت شما نیفتاد، اما تلاش شد در یک بخش تعداد جوایز بالا نرود. درباره این رویه که در دوره شما دیده می‌شد، توضیح دهید. اصلا چطور این برنامه برایتان مطرح نشد که تعداد جوایز را کاهش دهید؟

این تصمیم صرفا تصمیم دبیر جشنواره نیست. این تصمیم کلی سیاست‌های سینمای ایران است که باید بین سازمان سینمایی و صنوف سینمایی به تصویب برسد. سال ۱۳۹۶ ما گفت وگوهای مفصلی با صنوف سینمایی داشتیم و متوجه شدیم آن‌ها به شدت علاقه‌مندند که در جشنواره حضور داشته باشند. جشنواره فجر مهم‌ترین جایی است که ماحصل تمام رشته‌های هنری و فنی سینما در آن دیده می‌شود. اگر بخواهیم کمی واقع‌بین باشیم، اتفاقا در بخش‌های فنی و تکنیکی نیاز به

اختتامیه سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر

اصلی‌ترین دغدغه من در این سه دوره دبیری جشنواره فیلم فجر این بود که حق هیچ فیلم و فیلم‌سازی پایمال نشود. این‌که داوران بدون فشارهای بیرون سینما فیلم‌ها را داوری کنند و مجبور به تغییر جایزه نشوند. این‌که فیلمی که انتخاب شده، با فشار یک نهاد و ارگان کنار گذاشته نشود

نسبت به برگزاری جشنواره فیلم فجر دارند، تلاش برگزارکنندگان این است که هماهنگی بین این موارد ایجاد شود تا بیشترین رضایت به وجود بیاید. دبیر جشنواره باید آرمان‌هایش را با واقعیت‌های موجود و محدودیت‌هایی که وجود دارد، هماهنگ کند.

◇ منظورتان از این محدودیت‌ها چیست و شما با کدام یک از آن‌ها به طور مشخص مواجه شدید؟

در بحث برگزاری طبیعتا این محدودیت‌ها شامل امکانات می‌شود؛ این‌که ما در تهران فضای مناسبی برای برگزاری جشنواره به این درجه از اهمیت که در شأن سینمای ایران باشد، نداریم. این یکی از محدودیت‌هاست و کاری هم از دست دبیر جشنواره بر نمی‌آید. از طرف دیگر، ما برای برگزاری این رویداد سینمایی نیازمند همراهی سینماگران مثلا در هیئت‌های انتخاب و داوری هستیم که طبیعتا هر بار برای انتخاب هیئت انتخاب و داوران با محدودیت‌هایی روبه‌رو می‌شویم. البته همه این موارد محدودیت‌های ذاتی جشنواره است. از سوی دیگر، ارتباطات و تعاملات سینماگران با هم نیز انتظاراتی را به وجود می‌آورد که شما را از آن آرمان‌هایتان برای بهترین انتخاب کردن‌ها و بهترین داوری‌ها تا حدی دور می‌کند. برخی از آن‌هایی که بیرون از سینما هستند، از شما انتظار دارند جشنواره فیلم فجر را مثل یک جشنواره موضوعی برگزار کنید. مثلا گروهی انتظار دارند با توجه به این‌که جشنواره فیلم فجر در ایام دهه فجر برگزار می‌شود، بیشتر

اختتامیه سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر

قضیه می‌تواند این‌طور باشد که انتخاب فیلم‌ها راحت‌تر باشد و آثار با پشتوانه معاون نظارت و ارزش‌یابی در جشنواره حضور پیدا کنند و بعداً برای نمایش می‌توانند از سوی شورای پروانه نمایش بازبینی شوند، من سعی کردم بیشتر این‌وجه را در جریان برگزاری جشنواره داشته باشم.

◇ خودتان در دهه ۶۰ و ۷۰ جشنواره را دنبال می‌کردید؟
بله.

◇ جشنواره آن سال‌ها را که می‌شد با ممیزی کمتر فیلم‌ها را دید، یا فیلم‌هایی را در جشنواره دید که ممکن بود اصلاً اکران نشوند، ترجیح نمی‌دادید؟

چرا، شخصاً آن را ترجیح می‌دادم و فکر می‌کنم آن فضا هم به نفع سینماگران بود و هم سیستم‌های نظارتی که فیلم‌ها در جشنواره بدون حداقل ممیزی اکران و بازخوردهایشان دیده شوند. این موضوع برای کسانی که نگرانی‌های نظارتی دارند، بهتر است. چون بعضی وقت‌ها فیلمی در اتاق در بسته دیده می‌شود و برای کسانی که مسئول هستند، نگرانی‌های ایجاد می‌کند، اما وقتی این آثار قبل از اکران در محافل بزرگ‌تری مثل جشنواره نمایش داده می‌شوند، اهالی رسانه و بخشی از مردم آن‌ها را می‌بینند و خیلی از نگرانی‌ها برطرف می‌شود و این می‌تواند اطمینان خاطر بیشتری به آن‌ها بدهد برای این‌که با خیال راحت فیلم‌ها را اکران کنند. اما مشکلی که در سال‌های اخیر به وجود آمده، این است که بعضی از گروه‌ها و افراد فضای سیاهی را از فیلم‌هایی که در جشنواره می‌بینند، به بیرون از سینما یا نهادهای مسئول و بالادستی منتقل می‌کنند که این انعکاس منفی می‌تواند حتی جریان تولید و نمایش در سینما را تحت تأثیر قرار دهد. این مسئله می‌تواند برای سینما بسیار آسیب‌زننده باشد.

رشد و توسعه بیشتری داریم و باید این بخش را پررنگ‌تر، دقیق‌تر و بهتر برگزار کنیم.

◇ در مقطعی از دبیری‌تان در جشنواره فجر، هم‌زمان مسئولیت معاونت ارزش‌یابی و نظارت سازمان سینمایی را هم برعهده داشتید. مسئولیت شما در این دو جایگاه چه تفاوت‌هایی با هم داشت و آن‌ها را چطور از هم تفکیک می‌کردید؟

حضور معاون نظارت و ارزش‌یابی به عنوان دبیر جشنواره فجر هم می‌تواند مثبت باشد و هم منفی. منفی از این جهت که می‌تواند یک نگاه نظارت جدی و شدید را در جشنواره حاکم کند و این می‌تواند جشنواره را از نو بودن و شکوفایی دور کند. از سوی دیگر، این

در سی و هشتمین جشنواره فجر هیئت داوران، برای انتخاب یک نفر برای جایزه بهترین کارگردانی به اجماع نرسیدند و پس از ساعت‌ها بحث، درخواست کردند که این جایزه به دو کارگردان برای دو فیلم که اتفاقاً هر دو هم فیلم‌هایی با موضوع مقاومت و دفاع مقدس بودند، تعلق بگیرد

نشست خبری فیلم مامان

نشست خبری فیلم منصور

حضور رئیس سازمان سینمایی در سینمای اهالی رسانه

حضور رئیس سازمان سینمایی در اهالی رسانه

حاشیه‌های روز ششم جشنواره

آنتیه فجر

فخبرنامه

گفت‌وگو با عادل تبریزی، کارگردان «گنج‌گاه»

حسی که حلقه مفقود این روزهای ماست

